

Till:

joacim.olsson@aktiespararna.se; sverre.linton@aktiespararna.se; [huvudregistrator](#); customer.relations@euroclear.com; kundservice@far.se; info@finansbolagen.se; [finansinspektionen](#); info@fondbolagen.se; info@svenskvardepappersmarknad.se; info@foretagarna.se; [förvaltningsrätten i Falun](#); [registrator](#); [registrator](#); [registrator](#); [kammarrätten i Jönköping](#); [registrator](#); jan.axelsson@nasdaq.com; contact@ngm.se; info@nnr.se; johan.fall@svensktnaringsliv.se; [Regelrådet](#); justitieombudsmannen@jo.se; [registrator](#); info@sparbankerna.se; info@insurancesweden.se; info@swedishbankers.se; info@sfm.se; info@svca.se; remisser@svensktnaringsliv.se; remiss@advokatsamfundet.se; kansliet@sjf.se; ellie.sparreljung@hannover-re.com

Ärende:

Remiss Promemoria Justeringar vad gäller det automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, Fi2024/00117

Datum:

den 18 januari 2024 16:26:31

Bilagor:

[image001.png](#)
[Remissmissiv Fi2024-00117.pdf](#)
[Justeringar vad gäller det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton.pdf](#)

Du får inte e-post ofta från lotta.nordqvist@regeringskansliet.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Promemoria Justeringar vad gäller det automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Remissinstanser

1. Aktiespararna
2. Ekobrottsmyndigheten
3. Euroclear Sweden AB
4. FAR
5. Finansbolagens Förening
6. Finansinspektionen
7. Fondbolagens förening
8. Föreningen Svensk Värdepappersmarknad
9. Företagarna
10. Förvaltningsrätten i Falun
11. Journalistförbundet
12. Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
13. Justitiekanslern
14. Kammarkollegiet
15. Kammarrätten i Jönköping
16. Kommerskollegium
17. Konsumenternas Bank- och finansbyrå
18. Nasdaq OMX Clearing AB
19. Nasdaq OMX Stockholm AB
20. Nordic Growth Market NGM
21. Näringslivets regelnämnd
22. Näringslivets skattedelegation
23. Regelrådet
24. Riksdagens ombudsmän (JO)
25. Skatteverket

26. Sparbankernas riksförbund
27. Svensk Försäkring
28. Svenska Bankföreningen
29. Svenska försäkringsförmedlares förening
30. Svenska riskkapitalföreningen (SVCA)
31. Svenskt Näringsliv
32. Sveriges advokatsamfund
33. Tjänstepensionsförbundet
34. Utländska försäkringsbolags förening

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 18 april 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till marcus.sjogren@regeringskansliet.se och anders.lenfors@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2024/00117 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Linda Bolund Thornell
Kansliråd

Hälsningar

Lotta Nordqvist
Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor
103 33 Stockholm

Tfn 08-405 16 62

lotta.nordqvist@regeringskansliet.se

www.regeringen.se

Regeringskansliet

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor
Marcus Sjögren och Anders Lenfors

Promemoria Justeringar vad gäller det automatiskt utbyte av
upplysningar om finansiella konton

Remissinstanser

1. Aktiespararna
2. Ekobrottsmyndigheten
3. Euroclear Sweden AB
4. FAR
5. Finansbolagens Förening
6. Finansinspektionen
7. Fondbolagens förening
8. Föreningen Svensk Värdepappersmarknad
9. Företagarna
10. Förvaltningsrätten i Falun
11. Journalistförbundet
12. Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet
13. Justitiekanslern
14. Kammarkollegiet
15. Kammarrätten i Jönköping
16. Kommerskollegium
17. Konsumenternas Bank- och finansbyrå
18. Nasdaq OMX Clearing AB
19. Nasdaq OMX Stockholm AB

20. Nordic Growth Market NGM
21. Näringslivets regelnämnd
22. Näringslivets skattedelegation
23. Regelrådet
24. Riksdagens ombudsmän (JO)
25. Skatteverket
26. Sparbankernas riksförbund
27. Svensk Försäkring
28. Svenska Bankföreningen
29. Svenska försäkringsförmedlares förening
30. Svenska riskkapitalföreningen (SVCA)
31. Svenskt Näringsliv
32. Sveriges advokatsamfund
33. Tjänstepensionsförbundet
34. Utländska försäkringsbolags förening

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 18 april 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till marcus.sjogren@regeringskansliet.se och anders.lenfors@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2024/00117 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Linda Bolund Thornell
Kansliråd

Justeringar vad gäller det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton

Januari 2024

Innehållsförteckning

Förkortningar	4
1 Sammanfattning	5
2 Lagtext	6
2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	6
2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
2.3 Förslag till lag om ändring i lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	19
3 Bakgrund.....	21
4 Andra bestämmelser om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	22
5 Justeringar med anledning av utvärdering av den svenska lagstiftningen om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	25
5.1 Förändringar av bestämmelserna om identifiering av rapporteringspliktiga konton	25
5.2 Kontoavgift	26
5.2.1 Dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut blir en kontoavgift	26
5.2.2 Förutsättningar för att ta ut en kontoavgift	28
5.2.3 Befrielse från kontoavgift.....	36
5.2.4 Förfaranderegler om kontoavgift.....	38
5.2.5 Ansvar för kontoavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte är juridiska personer.....	42
5.2.6 Europakonventionens tillämpning.....	46
6 Ny tidpunkt för uppgiftslämnande	49
7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	53
7.1 Bestämmelsen om avsiktligt kringgående	53
7.2 Kontoavgift	54
7.3 Ny tidpunkt för uppgiftslämnande.....	55
8 Konsekvensanalys.....	56
8.1 Syfte, effekter av utebliven ändring och alternativa förslag.....	56
8.2 Offentligfinansiella effekter	57
8.3 Konsekvenser för de uppgiftsskyldiga instituten.....	58
8.4 Konsekvenser för Skatteverket.....	59
8.5 Konsekvenser för företag och privatpersoner.....	59
8.6 Konsekvenser för myndigheter och de allmänna domstolarna	60

8.7	Förslaget förenlighet med EU-rätten.....	60
8.8	Övriga konsekvenser	60
9	Författningskommentar	60
9.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	60
9.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	62
9.3	Förslaget till lag om ändring i lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	78

Förkortningar

CRS	OECD:s Common Reporting Standard. CRS bygger på FATCA men avser informationsutbyte mellan andra länder än USA och dess motpart.
CRS MCAA	Det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton
DAC 2	Rådets direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning vad gäller automatiskt utbyte i fråga om beskattning
FATCA-avtalet	Avtal mellan Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA
Global Forum	Global Forum on transparency and exchange of information for tax purposes
IDKAL	Lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton
IDKL	Lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling
SFF	Skatteförfarandeförordningen (2011:1261)
SFL	Skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 Sammanfattning

Genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2016 genomfördes det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Därigenom genomfördes även rådets direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning i svensk lag.

Det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) utvärderar varje lands lagstiftning som genomför den globala standarden. Sveriges lagstiftning utvärderades en första gång under 2017. De påpekanden och rekommendationer från Global Forum som utvärderingen resulterade i föranledde lagändringar som antogs efter förslag i propositionen Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och några andra skattefrågor (prop. 2018/19:9).

För närvarande pågår en andra, och i vissa avseenden djupare, utvärdering av genomförandelagstiftningen i varje land. Sveriges lagstiftning utvärderades för andra gången under våren 2023. Denna promemoria innehåller förslag till de justeringar i lagstiftningen som föranleds av de påpekanden som Global Forums andra utvärdering resulterade i.

Promemorian innehåller även förslag som föranleds av Skatteverkets hemställan Ändrade tidpunkter för uppgiftslämnande med anledning av det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton (Fi2023/01129).

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

2 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),

5. ärende om *dokumentationsavgift* enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen, och

5. ärende om *kontoavgift* enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och

6. ärende enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2, 3 och 6 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller

4. beslut om *dokumentationsavgift* enligt 49 b kap. 1 § skatteförfarandelagen, och

4. beslut om *kontoavgift* enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för uppgifter i ärenden och beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)

dels att 24 kap. 2 a § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 24 kap. 2 a § ska utgå,

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 34 kap. 3 och 10 §§, 44 kap. 3 §, 49 b kap. 1 och 2 §§, 51 kap. 2 §, 52 kap. 1 § och 8 c §§, 59 kap. 1 §, 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7 och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§ samt 67 kap. 12 § samt rubrikerna närmast före 49 b kap. 1 §, 49 b kap. 2 § och 52 kap. 8 c § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 49 b kap. ska lyda ”Kontoavgift och dokumentationsavgift”,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 49 b kap. 1 a, 1 b och 2 a §§, 59 kap. 25–25 b §§ samt 66 kap. 24 d §, och närmast före 49 b kap. 1 b §, 59 kap. 25 § och 66 kap. 24 d § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING XII. SÄRSKILDA AVGIFTER

49 a kap. – Återkallelseavgift	49 a kap. – Återkallelseavgift
49 b kap. – Dokumentationsavgift	49 b kap. – <i>Kontoavgift och dokumentationsavgift</i>
49 c kap. – Rapporteringsavgift	49 c kap. – Rapporteringsavgift

3 kap.

17 §²

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift.

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift.

¹ Senaste lydelse 2023:881.

² Senaste lydelse 2023:880.

34 kap.

3 §³

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 15–22 kap. och 22 c kap. ska senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 22 a och 22 b kap. ska senast den 15 maj året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 15–22 c kap. ska senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

10 §⁴

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom.

Uppgifter som avses i 8 och 9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

Uppgifter som avses i 9 a–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 1 maj året efter det år som uppgiften gäller.

Uppgifter som avses i 8–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

44 kap.

3 §⁵

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller kontrollavgift, och

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller kontrollavgift, och

³ Senaste lydelse 2022:1686. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁴ Senaste lydelse 2017:387. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

⁵ Senaste lydelse 2023:880.

2. föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller första stycket även ställföreträdare för den juridiska personen.

49 b kap.

När ska dokumentationsavgift tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut?

När ska kontoavgift tas ut?

1 §⁶

Dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. och som inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i

1. 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

2. 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

3. 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

Kontoavgift ska tas ut enligt 2 § av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. om det klart framgår att institutet

1. *inte har lämnat föreskrivna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. inom den tid som anges i 24 kap. 1 §, eller*

2. *inte har genomfört de granskningsprocedurer eller på annat sätt inte har inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i*

a) 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

b) 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

c) 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

⁶ Senaste lydelse 2018:2034.

1 a §

Om det klart framgår att ett rapporteringskyldigt finansiellt institut inte har fullgjort de skyldigheter som avses i 1 § 1 och 2 senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas, eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt, ska utöver avgift enligt 1 § kontoavgift enligt 2 a § tas ut.

Under samma förutsättningar ska ytterligare en kontoavgift enligt 2 a § tas ut. Detta gäller dock inte om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med den som ska lämna, inhämta eller bevara uppgifter med anledning av en utredning om en sådan kontoavgift som anges i första stycket.

Brister av mindre betydelse och rättelse på eget initiativ

1 b §

Kontoavgift får inte tas ut om skyldigheter som avses i 1 § 1 respektive 2 delvis fullgjorts inom de tidsfrister som gäller för de skyldigheter som anges i 1 respektive 1 a § och

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller

2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet på eget initiativ därefter har fullgjort skyldigheterna.

Om kontrolluppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som uppgifter enligt 22 a och 22 b kap. lämnas för, kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket 2.

Beräkning av dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut

Beräkning av kontoavgift

Dokumentationsavgiften är 7 500 kronor för varje finansiellt konto som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som anges i 1 § 1–3.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, för samma finansiella konto, är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. eller att inhämta uppgifter och dokumentation avseende kontot enligt både lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

2 §⁷

Kontoavgiften är 2 500 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avses i 1 § 1 eller för varje finansiellt konto med avseende på vilket skyldigheterna som avses i 1 § 2 inte har uppfyllts.

Endast en kontoavgift enligt 1 § kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto.

2 a §

Kontoavgiften enligt 1 a § första stycket respektive andra stycket är 5 000 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avses i 1 § 1 eller för varje finansiellt konto med avseende på vilket skyldigheterna som avses i 1 § 2 inte uppfyllts.

Endast en kontoavgift enligt 1 a § första stycket respektive andra stycket kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto.

51 kap.

2 §⁸

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp ska

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en kontoavgift med fullt belopp ska Skatteverket även

⁷ Senaste lydelse 2018:2034.

⁸ Senaste lydelse 2018:2034.

Skatteverket även beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis har lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte har följts.

beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis har lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte har följts.

52 kap.

1 §⁹

I detta kapitel finns bestämmelser om beslut om

- förseningsavgift (2 §),
 - beslut om skattetillägg (3–8 a §§),
 - beslut om återkallelseavgift (8 b §),
 - beslut om dokumentationsavgift (8 c §),
 - beslut om *kontoavgift eller dokumentationsavgift* (8 c §),
 - beslut om rapporteringsavgift (8 d §),
 - beslut om beslut om plattformavgift (8 e §),
 - beslut om rapportavgift (8 f §),
 - beslut om kontrollavgift (9 §),
 - att särskild avgift inte får beslutas för en person som har avlidit (10 §),
- och
- att särskild avgift tillfaller staten (11 §).

Beslut om dokumentationsavgift

Beslut om *kontoavgift eller dokumentationsavgift*

8 c §¹⁰

Ett beslut om *dokumentationsavgift* enligt 49 b kap. 1 § ska meddelas inom sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om *kontoavgift* enligt 49 b kap. 1 *eller 1 a §* ska meddelas inom sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentations- skyldigheten skulle ha fullgjorts.

59 kap.

1 §¹¹

I detta kapitel finns bestämmelser om beslut om

- ansvar när skatteavdrag inte har gjorts med rätt belopp (2–6 §§),

⁹ Senaste lydelse 2023:880.

¹⁰ Senaste lydelse 2023:638.

¹¹ Senaste lydelse 2023:880.

- ansvar när anmälan om F-skatt inte har gjorts (7–9 §§),
- betalningsmottagarens ansvar för arbetsgivaravgifter (10 §),
- ansvar för delägare i ett svenskt handelsbolag (11 §),
- företrädaransvar (12–21 §§),
- ansvar för redare (22 §),
- ansvar för beskattningsbara personer i en mervärdesskattegrupp (23 §),
- ansvar för kompletterande tilläggsskatt som fördelats till svenska koncernenheter (23 a §),
- ansvar för den som har avyttrat ett skalbolag (24 §), *och*
- ansvar för den som har avyttrat ett skalbolag (24 §),
 - ansvar för kontoavgift (25–25 b §§), *och*
- indrivning och preskription (26 och 27 §§).

Ansvar för kontoavgift

25 §¹²

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som är en annan juridisk konstruktion än en juridisk person inte har fullgjort skyldigheten att betala kontoavgift, får Skatteverket besluta om ansvar för

- 1. en förvaltare för ett finansiellt institut som är en trust, eller*
- 2. den som har en motsvarande ställning i ett finansiellt institut som är en annan juridisk konstruktion än en trust.*

Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkten vid vilken kontoavgiften skulle ha betalats.

25 a §

Ett beslut om ansvar får inte fattas om statens fordran mot enheten har preskriberats.

25 b §

Om det finns särskilda skäl får förvaltaren eller den som har motsvarande ställning helt eller delvis befrias från skyldigheten att betala kontoavgiften.

¹² Tidigare 25 § upphävd genom 2011:1289.

62 kap.

8 §¹³

Slutlig skatt beräknad enligt 56 kap. 9 § och skatt beräknad enligt 56 a kap. 5 eller 6 § ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om slutlig skatt eller beslut om tilläggsskatt fattades.

Följande skatter och avgifter ska vara betalda senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades:

1. annan skatt än F-skatt och särskild A-skatt samt avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol,

2. förseningsavgift och skatte-
tillägg som har bestämts genom ett
omprövningsbeslut eller efter ett
beslut av domstol samt återkallelse-
avgift, dokumentationsavgift,
rapporteringsavgift, plattform-
avgift, rapportavgift eller kontroll-
avgift, *kontoavgift*, doku-
mentationsavgift, rapporterings-
avgift, plattformavgift,
rapportavgift eller kontrollavgift,

3. särskild inkomstskatt som har beslutats enligt 54 kap. 2 §, samt

4. skatt och avgift som ska betalas enligt ett beslut om ansvar enligt 59 kap.

Slutlig skatt, tilläggsskatt enligt huvudregeln eller kompletteringsregeln för tilläggsskatt och nationell tilläggsskatt enligt andra stycket 1 samt förseningsavgift och skattetillägg enligt andra stycket 2 behöver dock inte betalas före den förfallodag som anges i första stycket.

Mervärdesskatt enligt andra stycket 1 samt skattetillägg enligt andra stycket 2 som har beslutats med anledning av beslut om mervärdesskatt behöver inte betalas före den förfallodag som anges i 3 §.

63 kap.

1 §¹⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om

- ansökan om anstånd (1 §)
- deklarationsanstånd (3 §),
- ändringsanstånd (4 §),
- anstånd för att undvika betydande skada (5 §),
- anståndstid i fall som avses i 4 och 5 §§ (6 §),
- anstånd med att betala skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- anstånd med att betala skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- säkerhet (8–10 §§),
- anstånd vid avyttring av tillgångar (11 §),
- anstånd när punktskatt ska betalas för helt varulager (12 §),
- anstånd vid totalförsvärstjänstgöring (13 §),

¹³ Senaste lydelse 2023:880.

¹⁴ Senaste lydelse 2023:880.

- anstånd med betalning av skatt i samband med uttagsbeskattning (14 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med återföring av investeraravdrag (14 a–14 c §§),
- anstånd med betalning av skatt i samband med avdrag och fiktiv avräkning av utländsk skatt (14 d §),
- anstånd på grund av synnerliga skäl (15 §),
- anståndsbeloppet (16–21 a §§),
- ändrade förhållanden (22–22 c §§), och
- anstånd som är till fördel för det allmänna (23 §).

7 §¹⁵

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformsavgift, rapportavgift och kontrollavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat

1. beslutet om skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformsavgift, rapportavgift eller kontrollavgift, eller

2. beslutet i den fråga som har föranlett skattetillägget eller återkallelseavgiften eller rapportavgiften.

Anstånd vid omprövning får dock inte beviljas om anstånd tidigare har beviljats enligt första stycket med betalningen i avvaktan på en omprövning av samma fråga.

Anståndet ska gälla fram till dess att Skatteverket eller förvaltningsrätten har meddelat sitt beslut eller längst tre månader efter dagen för beslutet.

8 §¹⁶

Om det i de fall som avses i 4, 5, 14 eller 14 d § kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas bara om säkerhet ställs för skattens eller avgiftens betalning.

Första stycket gäller inte om

1. anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt,
2. det kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att behöva betalas,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformsavgift, rapportavgift eller kontrollavgift,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformsavgift,

¹⁵ Senaste lydelse 2023:880.

¹⁶ Senaste lydelse 2023:880.

avgift, rapportavgift eller kontrollavgift,

4. det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, eller

5. det annars finns särskilda skäl.

66 kap.

5 §¹⁷

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes- skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes- skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, *rapporteringsavgift*, plattformavgift, rapportavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

1. den som beslutet gäller har begärt omprövning eller överklagat och inte är ense med Skatteverket om utgången,

2. de omständigheter och bevis som åberopas inte redan har prövats vid en sådan omprövning,

3. frågan ska prövas i sak, och

4. prövningen inte är enkel.

Första stycket gäller inte den första omprövningen av ett beslut enligt 53 kap. 2, 3 eller 4 §.

7 §¹⁸

En begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Begäran ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,

2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,

3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,

4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,

5. föreläggande,

6. revision, tillsyn över kassaregister eller kontrollbesök,

7. tvångsåtgärder,

8. återkallelseavgift,

9. dokumentationsavgift,

9. kontoavgift eller dokumentationsavgift,

10. rapporteringsavgift,

11. plattformavgift,

12. kontrollavgift,

¹⁷ Senaste lydelse 2023:880.

¹⁸ Senaste lydelse 2022:1686.

13. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
14. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
15. verkställighet, eller
16. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

Omprövning till nackdel av beslut om kontoavgift

24 d §

Ett beslut om omprövning av kontoavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a och 22 b kap. skulle ha fullgjorts.

67 kap.

12 §¹⁹

Ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Överklagandet ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,
5. deklarationsombud,
6. tvångsåtgärder,
7. återkallelseavgift,
8. dokumentationsavgift, 8. *kontoavgift* *eller*
dokumentationsavgift,
9. rapporteringsavgift,
10. plattformavgift,
11. kontrollavgift,
12. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
13. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
14. verkställighet, eller
15. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025. Lagen tillämpas första gången på kontoavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation i fråga om finansiella konton eller att lämna

¹⁹ Senaste lydelse 2022:1686.

kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap., i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att samla in, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation, i fråga om uppgifter som avser kalenderår före 2025.

3. Den upphävda paragrafen, 24 kap. 2 a §, samt 34 kap. 3 och 10 §§ i de tidigare lydelseerna, gäller fortfarande för uppgifter om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som avser kalenderåret 2024.

2.3 Förslag till lag om ändring i lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 3 och 11 §§ och 8 kap. 11 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 2 § första stycket och inga andra omständigheter som anges där framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet tillämpa den granskning som anges i 6 § avseende kontot eller inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det efter granskningen enligt 6 § inte framkommit någon sådan omständighet som anges i 2 § första stycket 1–6 och det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet kontaktar kontohavaren lyckas inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 2 § första stycket och inga andra omständigheter som anges där framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet tillämpa den granskning som anges i 6 § avseende kontot eller inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det efter granskningen enligt 6 § inte framkommit någon sådan omständighet som anges i 2 § första stycket 1–5 och det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet kontaktar kontohavaren lyckas inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

11 §

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 5–8 §§ och inga andra omständigheter som anges i 2 § första stycket 1–6 framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 5–8 §§ och inga andra omständigheter som anges i 2 § första stycket 1–5 framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande

dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet kontaktar kontohavaren kunnat inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet kontaktar kontohavaren kunnat inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

8 kap.

11 §

Oavsett vad som i övrigt föreskrivs i denna lag ska ett finansiellt konto anses vara ett rapporteringspliktigt konto och ett finansiellt institut anses vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, om

1. *en person med hemvist i en annan stat eller jurisdiktion eller ett finansiellt institut* vidtar åtgärder som ingår i ett förfarande som medför att ett konto inte är ett rapporteringspliktigt konto enligt 2 kap. 20 § eller att ett finansiellt institut inte är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 § och detta med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet, och

2. det skulle strida mot syftet med denna lag om kontot inte är ett rapporteringspliktigt konto eller det finansiella institutet inte är ett *rapporteringsskyldigt* finansiellt institut

1. ett finansiellt institut *eller en annan enhet eller person* vidtar åtgärder som ingår i ett förfarande som medför att ett konto inte är ett rapporteringspliktigt konto enligt 2 kap. 20 § eller att ett finansiellt institut inte är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 § och detta med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet, och

2. det skulle strida mot syftet med denna lag om kontot inte är ett rapporteringspliktigt konto eller det finansiella institutet inte är ett *rapporteringsskyldigt* finansiellt institut.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Lagen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2025.

3 Bakgrund

Det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat CRS MCAA, innebär att OECD:s standard för sådant informationsutbyte har genomförts i Sverige och tillämpas sedan 2016. Avtalet hade den 16 maj 2023 undertecknats av 120 stater och jurisdiktioner. Vissa av dessa, bl.a. Sverige och nästan alla EU:s övriga medlemsstater, har åtagit sig att ha genomfört avtalet till den 1 januari 2016 och att påbörja utbytet under 2017. Övriga har åtagit sig att ha genomfört avtalet och att påbörja utbytet under senare år. Vid Ekofin-rådets möte den 9 december 2014 antogs rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, förkortat DAC 2. Direktivet innebär att OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton togs in i EU-rätten.

OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton består av två huvudsakliga delar. Den ena huvudsakliga delen är modeller för avtal om att genomföra och tillämpa de gemensamma rapporteringsnormerna. Den andra huvudsakliga delen är CRS (Common Reporting Standard, förkortad CRS). Till CRS finns även en kommentar som innehåller vägledning för tolkning och tillämpning. På OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte har det även publicerats Frågor och Svar till ytterligare vägledning för tolkning och tillämpning av CRS och dess kommentar (www.oecd.org/tax/automatic-exchange). Svaren på frågorna är resultatet av diskussioner mellan de stater och jurisdiktioner som deltar i OECD:s arbete. Hela OECD:s globala standard, inklusive kommentarer, finns att tillgå på OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte.

CRS MCAA och DAC 2 genomfördes i svensk lagstiftning enligt förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29). Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2016. De flesta bestämmelserna togs in i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, i lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och i 22 b kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL.

En uppdaterad version av CRS publicerades den 10 oktober 2022. Den 17 oktober 2023 antogs rådets direktiv (EU) 2023/2226 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC 8) som bl.a. innebär att den nya versionen av CRS tas in i direktivet. DAC 8 ska genomföras och börja tillämpas i medlemsstaterna från den 1 januari 2026. Den 10 november 2023 uttryckte regeringen, tillsammans med ett antal andra stater och jurisdiktioner, sin avsikt att arbeta för att även genomföra den nya versionen av CRS i förhållande till länder utanför EU så att utbyte enligt den nya versionen kan ske från och med 2027. Detta lagstiftningsärende innehåller inte några ändringar i anledning av DAC 8 eller den uppdaterade versionen av CRS.

Vissa ändringar i den svenska lagstiftningen som genomför DAC 2 och CRS MCAA gjordes efter förslag i propositionen Vissa ändringar vad

gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2016/17:48).

Det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) utvärderar varje stats eller jurisdiktions specifika sätt att genomföra CRS MCAA i nationell lagstiftning och vad som behöver förbättras eller förtydligas i respektive land (Peer Review). En första utvärdering av Sveriges lagstiftning gjordes under 2017. Detta ledde till att vissa ändringar i lagstiftningen gjordes efter förslag i propositionen Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och några andra skattefrågor (prop. 2018/19:9). För närvarande pågår en andra och i vissa avseenden djupare utvärdering av staternas och jurisdiktionernas genomförandelagstiftning. Denna andra utvärdering av Sveriges lagstiftning genomfördes under våren 2023. Denna promemoria innehåller förslag med anledning av denna utvärdering (se avsnitt 5).

Promemorian innehåller även förslag med anledning av Skatteverkets hemställan Ändrade tidpunkter för uppgiftslämnande med anledning av det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton (dnr Fi2023/01129), se avsnitt 6.

4 Andra bestämmelser om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Foreign Account Tax Compliance Act, förkortad FATCA, är en amerikansk lagstiftning från 2010 som ålägger finansiella institut i hela världen att identifiera finansiella konton som innehas av amerikanska personer och rapportera tillgångar och inkomster på sådana konton till den amerikanska federala skattemyndigheten. Bilateral avtal om FATCA har därefter ingåtts mellan Amerikas förenta stater och ett stort antal stater och jurisdiktioner. Ett avtal mellan Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering undertecknades den 8 augusti 2014. Ett kompletterande avtal ingicks också mellan svensk och amerikansk behörig myndighet för att utbytet skulle kunna fungera och tillämpas fullt ut (SKV M 2015:18).

De skyldigheter som följer av avtalet kan delas in i tre huvudsakliga delar. För Sveriges del är det fråga om skyldigheter för rapporterings-skyldiga finansiella institut när det gäller identifiering av finansiella konton som innehas av amerikanska personer, skyldigheter för rapporteringsskyldiga finansiella institut att lämna uppgifter till Skatteverket om de konton som identifierats och skyldigheter för Skatteverket att överföra information till den amerikanska federala skattemyndigheten. Sveriges FATCA-avtal genomfördes i enlighet med propositionen Genomförande av avtal mellan Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA (prop. 2014/15:41) och lagstiftningen trädde i kraft den 1 april 2015. Vissa

ändringar har därefter skett enligt förslag i prop. 2015/16:29, prop. 2016/17:48 och prop. 2018/19:9.

Bestämmelser avseende den granskning som svenska rapporterings-skyldiga finansiella institut ska genomföra för att identifiera de rapporteringspliktiga kontona finns i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, förkortad IDKL, och i förordningen (2015:70) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.

De finansiella institutens skyldigheter att lämna uppgifter till Skatteverket om rapporteringspliktiga finansiella konton regleras i SFL (prop. 2014/15:41 s. 58). I 22 a kap. SFL finns bestämmelser om skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt finansiellt konto, för vem och av vem kontrolluppgiften ska lämnas och kontrolluppgiftens innehåll. Bestämmelser avseende kontrolluppgifterna finns även i 24 kap. och i 5 kap. SFL.

Enligt bestämmelserna gäller bl.a. följande. Kontrolluppgift ska lämnas om sådant rapporteringspliktigt konto som avses enligt definitionen i IDKL (22 a kap. 2 § SFL). Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och sådana enheter som avses i IDKL vars innehav av ett konto medför att kontot är ett rapporteringspliktigt konto. Kontrolluppgift ska även lämnas för en enhet vars innehav av ett konto inte medför att kontot är ett rapporteringspliktigt konto om en eller flera fysiska personer har ett sådant bestämmande inflytande som medför att kontot är ett rapporteringspliktigt konto. Kontrolluppgift ska då även lämnas för den eller de fysiska personerna (22 a kap. 3 § SFL). Kontrolluppgift ska lämnas av ett sådant rapporteringsskyldigt finansiellt institut som avses enligt definitionen i IDKL (22 a kap. 4 § SFL). För samtliga rapporteringspliktiga konton ska kontrolluppgiften innehålla bl.a. uppgifter om att kontot är ett rapporteringspliktigt konto, kontots identifikationsuppgifter och kontots saldo eller värde (22 a kap. 5 § SFL). Kontrolluppgiften ska också innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för (24 kap. 4 § SFL). Därutöver finns ytterligare bestämmelser om uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som utgör s.k. depåkonton respektive inlåningskonton enligt IDKL, och för rapporteringspliktiga konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton. I fråga om depåkonton ska kontrolluppgiften innehålla uppgift om sammanlagt bruttobelopp avseende ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot eller avseende kontot under året, och i vissa fall sammanlagt bruttobelopp avseende ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot eller avseende kontot under året (22 a kap. 6 § SFL). För inlåningskonton ska uppgift lämnas om sammanlagt bruttobelopp avseende ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året (22 a kap. 7 § SFL). Slutligen ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt bruttobelopp som har tillgodoräknats eller betalats ut under året avseende kontot och som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för (22 a kap. 8 § SFL).

Kontrolluppgifter ska lämnas för varje kalenderår (24 kap. 1 § SFL). Kontrolluppgifter enligt 22 a kap. ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj närmast följande kalenderår (24 kap. 2 a § SFL). Vid samma tidpunkt ska den som är skyldig att lämna sådan kontrolluppgift informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften (34 kap. 3 § andra stycket SFL).

För att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna uppfyllas finns i 34 kap. SFL bestämmelser om informationsuppgifter som ska lämnas till den kontrolluppgiftsskyldige. I 9 a och b §§ finns särskilda bestämmelser om informationsuppgifter med anledning av FATCA-avtalet. Av bestämmelserna följer att om kontrolluppgift ska lämnas av en värdepapperscentral, ska ett finansiellt institut som värdepapperscentralen har antagit som kontoförande institut lämna denna de uppgifter som krävs för att kunna identifiera rapporteringspliktiga konton. Om en kontrolluppgift ska innehålla amerikanskt skatteregistreringsnummer (TIN) eller födelsedatum och uppgiften ska inhämtas av någon annan än den som ska lämna kontrolluppgift, ska den som ska inhämta uppgiften lämna den vidare till den kontrolluppgiftsskyldige. Vidare gäller att om kontrolluppgift ska lämnas om ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar och någon annan än den som ska lämna kontrolluppgift medverkar vid avyttringen, ska denne lämna uppgift till den kontrolluppgiftsskyldige om ersättningen vid försäljningen eller inlösen (prop. 2014/15:41 s. 106). Av 34 kap. 10 § tredje stycket SFL följer att uppgifter enligt dessa bestämmelser ska lämnas snarast och senast den 1 maj året efter det år som uppgiften avser.

Skatteverkets skyldigheter att överföra uppgifter till den amerikanska federala skattemyndigheten, liksom övriga skyldigheter med anledning av FATCA-avtalet, regleras i lagen (2015:63) om utbyte av upplysningar med anledning av FATCA-avtalet. Av 2 § följer att Skatteverket till den amerikanska federala skattemyndigheten genom automatiskt utbyte ska överföra upplysningar som Skatteverket har fått i form av kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelser i SFL och som, enligt uppgift från den kontrolluppgiftsskyldige, avser ett rapporteringspliktigt konto enligt IDKL. Upplysningarna ska överföras minst en gång om året. Bestämmelser finns även i förordningen (2015:72) om utbyte av upplysningar med anledning av FATCA-avtalet. Av 2 § nämnda förordning följer att sådana uppgifter ska överföras snarast möjligt, men senast den 30 september kalenderåret efter det kalenderår som uppgifterna avser.

OECD:s standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (se ovan) bygger på FATCA-avtalets utformning. De svenska regelverken som genomför CRS och DAC 2 respektive FATCA-avtalet uppvisar därför stora likheter. Eftersom de finansiella instituten behöver tillämpa båda regelverken parallellt finns det vinster att göra när det gäller den administrativa effektiviteten genom att i så stor utsträckning som möjligt upprätthålla likformighet mellan regelverken. Även om Global Forums utvärdering av lagstiftningen endast tar sikte på dess förenlighet med OECD:s standard, bör det därför övervägas om de ändringar som utvärderingen föranleder även bör tas in i den lagstiftning som genomför FATCA-avtalet.

5 Justeringar med anledning av utvärdering av den svenska lagstiftningen om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Som nämnts i avsnitt 3 utvärderades Sveriges genomförandelagstiftning av Global Forum under våren 2023.

Det kan konstateras att olika länder använder sig av olika lagstiftningstekniker och att de har olika bestämmelser och principer som får betydelse för hur ett internationellt regelverk genomförs i den nationella lagstiftningen. Ett exempel på detta är förekomsten och betydelsen av förarbeten vid tillämpning av svensk lag. I Global Forum representeras fler än 150 länder. Det är representanter för en stor del av dessa länder som tillsammans går igenom och utvärderar varje lands nationella lagstiftning. Även Europeiska kommissionen deltar i arbetet. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om en annan stat eller jurisdiktion fullgör sina skyldigheter enligt CRS MCAA, och därmed även DAC 2. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med de internationella regelverken utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om de brister som påtalas inte åtgärdas i Sverige blir det även svårt för Sverige att bidra till att sätta press på andra stater och jurisdiktioner att åtgärda brister i deras lagstiftning. Om bristerna inte åtgärdas finns det vidare en risk för att det kan leda till att andra länder säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen, eller att Europeiska kommissionen inleder ett överträdelseärende gentemot Sverige. Genom utvärderingen och diskussionerna som förekommit i samband med utvärderingen har därför ytterligare några områden kunnat identifieras där det bedöms att nya bestämmelser, justeringar eller förtydliganden i den svenska lagstiftningen är nödvändiga. I vissa delar finns motsvarande behov också i den svenska lagstiftningen avseende FATCA-avtalet. Förslag till sådana bestämmelser, justeringar och förtydliganden finns i de följande avsnitten.

5.1 Förändringar av bestämmelserna om identifiering av rapporteringspliktiga konton

Promemorians förslag: Tillämpningsområdet för bestämmelsen om avsiktligt kringgående ska utvidgas så att den kan tillämpas oavsett om åtgärderna vidtagits av någon som har hemvist i Sverige eller i en annan stat eller jurisdiktion. Bestämmelsen ska även kunna tillämpas om åtgärderna vidtagits av någon som inte är ett finansiellt institut.

Promemorians bedömning: Global Forums utvärdering föranleder inte några motsvarande ändringar när det gäller informationsutbyte med anledning av FATCA-avtalet.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: I 8 kap. 11 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (förkortad IDKAL), anges att oavsett vad som i övrigt föreskrivs i IDKAL ska ett finansiellt konto anses vara ett rapporteringspliktigt konto och ett finansiellt institut anses vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, om en person med hemvist i en annan stat eller jurisdiktion eller ett finansiellt institut vidtar åtgärder som ingår i ett förfarande som medför att ett konto inte är ett rapporteringspliktigt konto enligt 2 kap. 20 § eller att ett finansiellt institut inte är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 § och detta med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet. Detta gäller dock bara om det skulle strida mot syftet med IDKAL om kontot inte är ett rapporteringspliktigt konto eller det finansiella institutet inte är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut.

I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum har det uppmärksammats att den svenska lagstiftningen, som den är utformad i nuläget, skulle innebära att en svensk person kan vidta alla åtgärder för den utländska personens räkning utan att bestämmelsen strikt tolkat skulle vara tillämplig. Skälet till att bestämmelsen utformats som den gjort är att syftet med regelverket är att utländska personer ska rapporteras och att det därför i första hand borde vara dessa som vidtar åtgärder för att kringgå rapporteringskravet. Det kan dock naturligtvis även vara t.ex. en svensk konsult som vidtar åtgärder för att den utländska personen ska undgå rapportering. Detta torde kunna klargöras genom att personer med hemvist i Sverige inkluderas i uppräknningen. Med anledning av resultatet av den utvärdering som ägt rum i Global Forum bör bestämmelsens omfång utvidgas till att även gälla personer, utöver finansiella institut, med hemvist i Sverige samt andra enheter än finansiella institut.

Någon motsvarighet till 8 kap. 11 § IDKAL finns inte i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet. Det är därför inte aktuellt att där göra några ändringar som motsvarar de som föreslås i 8 kap. 11 § IDKAL.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 8 kap. 11 § IDKAL.

5.2 Kontoavgift

5.2.1 Dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut blir en kontoavgift

<p>Promemorians förslag: Den särskilda avgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte uppfyller sina skyldigheter ska inte bara kunna tas ut vid brister i dokumentationen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte, utan även vid brister i uppgiftslämnandet. Det ska även tydliggöras att avgiften ska tas ut om det</p>

rapporteringskyldiga finansiella institutet inte genomfört de granskningsprocedurer eller på annat sätt inte har inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto som institutet är skyldigt att utföra. Den särskilda avgiften ska därför, när det gäller rapporteringskyldiga finansiella institut, byta namn från dokumentationsavgift till kontoavgift.

Bestämmelserna ska utformas på samma sätt för uppgiftslämnande och dokumentation m.m. när det gäller informationsutbyte enligt OECD:s och EU:s standard respektive när det gäller informationsutbyte enligt FATCA-avtalet.

Skälen för promemorians förslag: Enligt 49 b kap. 1 § SFL, är det möjligt att påföra särskilda avgifter om ett rapporteringskyldigt finansiellt institut inte samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto. Syftet med bestämmelsen är att det med anledning av detta ska vara möjligt att kontrollera huruvida det rapporteringskyldiga finansiella institutet uppfyllt de krav som ställs avseende t.ex. kundkännedomåtgärder och andra granskningsprocedurer. Global Forum har uppmärksamats att det, som bestämmelsen är utformad i nuläget, är oklart om den i alla situationer ger möjlighet att påföra ett rapporteringskyldigt finansiellt institut sanktioner om det inte genomfört kundkännedomåtgärder och andra granskningsprocedurer på det sätt som följer av CRS. För att förtydliga att den svenska lagstiftningen även täcker in dessa situationer bör ett tillägg göras i bestämmelsen som uttryckligen anger att även denna brist inkluderas i omfånget. Detta är redan avsikten och ändringen innebär därför att detta förtydligas.

För att hämta in denna dokumentation kan t.ex. bestämmelserna i 37 och 44 kap. SFL (om föreläggande respektive vitesföreläggande) tillämpas. Bestämmelserna om föreläggande och vitesföreläggande kan även tillämpas om ett rapporteringskyldigt finansiellt institut inte lämnar de kontrolluppgifter som de är skyldiga att lämna om rapporteringspliktiga finansiella konton enligt 22 a eller 22 b kap. SFL. I förlängningen finns det således en möjlighet att vite kan utdömas för ett rapporteringskyldigt finansiellt institut som inte lämnar kontrolluppgifter. Global Forum menar dock att detta innebär att ett rapporteringskyldigt finansiellt institut utan risk för sanktion kan avvakta med att lämna kontrolluppgifter till dess att Skatteverket vitesförelägger institutet att lämna kontrolluppgifter. Detta skulle kunna sättas i system med följderna att bara en bråkdel av de uppgifter som ska lämnas faktiskt lämnas.

Med anledning av de påpekanden som Global Forum gjort ligger det nära till hands att utforma bestämmelserna avseende särskilda avgifter för brister hänförliga till rapporteringskyldigt finansiellt institut som de bestämmelser som finns i 49 c kap. och 49 d kap. SFL. Härigenom åstadkoms också en större likformighet med bestämmelserna om andra särskilda avgifter för bristande uppgiftslämnande m.m. inom ramen för det automatiska informationsutbytet. De argument som Global Forum framför har bäring även på uppgiftslämnandet m.m. med anledning av FATCA-avtalet. Ändringarna bör därför gälla både i förhållande till kontrolluppgifter enligt 22 a kap. SFL och 22 b kap. SFL.

Det anges redan på flera ställen i 49 b kap. SFL att avgift kan tas ut vid briser i insamling och dokumentation avseende ett finansiellt konto. Även

om det klargörs vad som avses i 49 b kap. 1 § 1 och 2, finns det anledning att vara tydligare med att det är samma sak som avses i alla paragrafer, nämligen att genomföra granskningsproceduren eller på annat sätt inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation på det sätt som avses i 49 b kap. 1 § 1 och 2 SFL. Den granskningsprocedure som avses gäller just att inhämta och, på avsett sätt, kontrollera samt dokumentera uppgifter, handlingar och dokumentation. Det är möjligt att det skulle kunna finnas situationer när reglerna om granskningsproceduren inte helt överensstämmer med redan befintliga regler. Av denna anledning bör det förtydligas att brister i granskningsproceduren också är en grund för avgift. För att inte tynga ner texten alltför mycket bedöms det räcka att skriva ”inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation” för att det ska förstås att det gäller både om det är enligt IDKL och IDKAL eller enligt SFL. De närmare förutsättningarna för att ta ut en kontoavgift behandlas i följande avsnitt.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 49 b kap. SFL.

5.2.2 Förutsättningar för att ta ut en kontoavgift

Promemorians förslag: En kontoavgift på 2 500 kronor ska tas ut om det klart framgår att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet antingen inte har lämnat föreskrivna uppgifter i rätt tid, eller inte har inhämtat, kontrollerat eller bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation i enlighet med de skyldigheter som föreskrivs när det gäller ett finansiellt konto.

En andra kontoavgift på 5 000 kronor ska tas ut om det klart framgår att den som ska lämna uppgifter om ett rapporteringspliktigt konto eller inhämta, kontrollera eller bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation i enlighet med de skyldigheter som föreskrivs och inte har fullgjort dessa skyldigheter senast den 31 mars det kalenderår då kontrolluppgiften ska lämnas till Skatteverket, eller skulle ha lämnats till Skatteverket om kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Under samma förutsättningar som gäller för att ta ut den andra kontoavgiften ska även en tredje kontoavgift på 5 000 kronor kunna tas ut. Det gäller dock inte om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet med anledning av en utredning om en andra kontoavgift.

Oavsett om det finns brister i ett eller båda avseendena ska i samtliga fall endast en avgift tas ut per konto.

Kontoavgift får inte tas ut om skyldigheterna delvis fullgjorts inom gällande tidsfrist och bristerna endast är av mindre betydelse. Kontoavgift får inte heller tas ut om skyldigheterna delvis fullgjorts inom gällande tidsfrist och det finansiella institutet på eget initiativ därefter har fullgjort skyldigheterna. För att en rättelse av kontrolluppgift ska kunna beaktas i dessa fall förutsätts att de uppgifter

som ursprungligen har lämnats inte varit så bristfälliga att de uppenbart inte kunnat läggas till grund för de syften som uppgifterna lämnas för.

Skälen för promemorians förslag

Beviskravet

Det är Skatteverket som har bevisbördan när det gäller särskilda avgifter. Det innebär att Skatteverket måste kunna visa att en överträdelse har skett för att myndigheten ska kunna påföra en kontoavgift. I sammanhanget kan också påpekas att det torde följa av allmänna rättsgrundsatser att bevisbördan för att uppgift har kommit in i tid normalt ligger på den som lämnar in uppgiften. Den nivå av bevisning som krävs för att påföra en kontoavgift bör vara densamma som den som krävs för att bevisa att en oriktig uppgift har lämnats och att skattetillägg därmed kan påföras, detta eftersom det är fråga om en särskild avgift som innebär en sanktion gentemot ett rapporteringskyldigt finansiellt institut. I propositionen Skatteförfarandet (prop. 2010/11:165 s. 439) anges följande i fråga om vilken bevisgrad som krävs för påförande av skattetillägg. Genom att ange att det ”klart” ska framgå att en uppgift är oriktig anges vilken bevisgrad som krävs för påförande av skattetillägg. Detta beviskrav anses på den gängse sannolikhetskalan – antagligt, sannolikt, visat/styrkt och uppenbart – motsvara visat/styrkt.

Beviskravet bör framgå av lagtexten även när det gäller påförande av kontoavgift. Bestämmelserna bör därför utformas på så sätt att en kontoavgift ska tas ut om det ”klart framgår” att den som ska lämna uppgifter om ett rapporteringspliktigt konto inte har lämnat föreskrivna kontrolluppgifter i rätt tid eller om uppgifter inte inhämtats, kontrollerats eller bevarats i enlighet med vad som föreskrivs. Därigenom tydliggörs det att det krävs att Skatteverket visar att så är fallet för att en kontoavgift ska kunna tas ut.

Under vilka förutsättningar ska kontoavgift tas ut?

Vid utformningen av avgiftssystemet måste ställning tas till vilka överträdelser av reglerna om uppgiftsskyldighet som ska medföra att en kontoavgift tas ut.

Eftersom syftet med regelverket är att staters och jurisdiktioners skattemyndigheter ska kunna utbyta uppgifter om rapporteringspliktiga konton för att lägga dessa uppgifter till grund för beskattningen föreslås att en kontoavgift ska tas ut om de föreskrivna kontrolluppgifterna inte lämnas i tid, dvs. om de uppgifter som ska lämnas enligt 22 a och 22 b kap. SFL inte lämnas inom den tidsfrist som anges i 24 kap. 1 § SFL. I avsnitt 6 i denna promemoria föreslås att detta datum ska vara den 31 januari närmast följande kalenderår.

Att uppgifter om rapporteringspliktiga konton ska lämnas i kontrolluppgift innebär att uppgifterna ska lämnas enligt ett fastställt formulär enligt 38 kap. 1 § SFL. Uppgifter om rapporteringspliktiga konton ska alltså inte anses ha lämnats om de lämnats på ett annat sätt än i ett för detta ändamål fastställt formulär. Utan detta krav skulle Skatteverket få en orimlig börda att genomsöka samtliga inlagor och formulär som avser helt andra områden från en person för att hitta de uppgifter som avser ett

rapporteringspliktigt konto. Om en avgift tas ut till följd av att uppgifter inte lämnats in på rätt sätt och avgiften inte kan anses stå i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten finns möjlighet till hel eller delvis befrielse (se avsnitt 5.2.3).

DAC 2, CRS och FATCA-avtalet ställer inte bara krav på att uppgifter ska rapporteras utan även på att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska vidta olika åtgärder för kundkännedom genom att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation. Skatteverket har enligt 37 kap. 2 § SFL möjlighet att förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. SFL att fullgöra skyldigheten och även möjlighet enligt 37 kap. 6 § SFL att förelägga den som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. för att kunna kontrollera skyldigheten. Enligt 44 kap. 2 § SFL får sådana förelägganden även förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Skatteverket har således redan befintliga möjligheter att vidta tvångsåtgärder för att se till att rapporteringsskyldiga finansiella institut lämnar de uppgifter som krävs. Det finns dock i allmänhet hinder mot att förelägga någon vid vite att fullgöra någonting som inte är möjligt, t.ex. att inkomma med dokumentation som det har klarlagts inte existerar. Det kan även nämnas att ett föreläggande under vissa förutsättningar inte får förenas med vite enligt 44 kap. 3 § SFL om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till en dokumentationsavgift. I avsnitt 5.2.6 föreslås detta i stället gälla för kontoavgift, som nu ersätter dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Det finns två alternativa grunder för att ta ut kontoavgift. En grund är att föreskrivna uppgifter inte lämnats i tid i kontrolluppgift. Den andra grunden är att handlingar, uppgifter och annan dokumentation inte inhämtats, kontrollerats och bevarats på föreskrivet sätt. För att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv efterlevnad även i det sistnämnda avseendet krävs att kontoavgift kan tas ut också om dessa skyldigheter inte uppfylls.

Syftet med förfarandet för kundkännedom som anges ovan, som rapporteringsskyldiga finansiella institut ska vidta genom att inhämta uppgifter om kontohavare och personer med bestämmande inflytande och kontrollera samt bevara dessa, är att identifiera rapporteringspliktiga konton för att det finansiella institutet ska ha tillgång till uppgifter för att lämna kontrolluppgifter avseende rätt person eller enhet och ge de behöriga myndigheterna möjlighet att kontrollera att korrekta uppgifter lämnats av de finansiella instituten.

Den identifiering av rapporteringspliktiga konton som ska göras enligt bestämmelserna i IDKL och IDKAL mynnar ut i att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska lämna kontrolluppgifter om de identifierade rapporteringspliktiga kontona enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Den generella dokumentationsskyldighet som föreskrivs i 39 kap. 3 § SFL blir därför tillämplig. I denna bestämmelse anges att den som är uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation ska se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten och beskattningen. Sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL ska enligt 9 kap. 1 § SFL bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. Identifieringen av ett konto som rapporteringspliktigt

eller inte är avgörande för om kontrolluppgift ska lämnas eller inte. Uppgifterna och dokumentationen som enligt IDKL och IDKAL ska inhämtas, kontrolleras och bevaras om kontohavare och personer med bestämmande inflytande är därför sådant underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten som avses i 39 kap. 3 § SFL med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Bestämmelserna i IDKL och IDKAL respektive SFL kan således överlappa varandra. Kontoavgift bör därför kunna tas ut både när uppgifter, handlingar och annan dokumentation inte har inhämtats, kontrollerats eller bevarats i enlighet med de skyldigheter som föreskrivs i 4–8 kap. IDKL, 4–8 kap. IDKAL och i 39 kap. 3 § SFL med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Detta innebär ingen förändring jämfört med vad som redan gäller i fråga om dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut.

Det kan finnas situationer när uppgifter har lämnats i tid men kontrolluppgiften inte fullt ut uppfyller kraven i 22 a och 22 b kap. SFL, eller uppgifter, handlingar och annan dokumentation inte fullt ut inhämtats, kontrollerats eller bevarats enligt kraven i 4–8 kap. IDKL, 4–8 kap. IDKAL och 39 kap. 3 § SFL med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL samtidigt som det är fråga om endast mindre brister, såsom skrivfel eller liknande misstag. I dessa fall bör någon kontoavgift inte tas ut om uppgifterna eller dokumentationen har brister som endast är av mindre betydelse. Denna lösning medför att systemet med kontoavgift blir mer proportionerligt eftersom överträdelse av mindre betydelse då inte leder till någon sanktion.

Möjligheten att frivilligt rätta uppgifter eller annan dokumentation, eller komplettera med uppgifter som tidigare utelämnats utan att påföras kontoavgift utgör ett incitament för det rapporteringsskyldiga finansiella institutet att fullgöra sin skyldighet och torde öka möjligheterna för Skatteverket att få korrekta och fullständiga kontrolluppgifter och handlingar, uppgifter och annan dokumentation. Det finns även en möjlighet att undgå den tredje kontoavgiften genom att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet lämnar de uppgifter som föreskrivs, inhämtar, kontrollerar och bevarar handlingar, uppgifter och annan dokumentation innan Skatteverket tagit kontakt med institutet med anledning av en utredning om en andra kontoavgift, se vidare nedan.

Eftersom kontoavgift inte ska tas ut om den uppgiftsskyldige på eget initiativ fullgjort skyldigheterna, finns det dock en risk för att det öppnas en möjlighet att i princip sätta tidsfristen för att lämna kontrolluppgift ur spel genom att lämna formulär som nästan är tomma eller som innehåller uppenbart felaktiga uppgifter till Skatteverket och sedan rätta uppgifterna på eget initiativ. En bestämmelse bör därför tas in om att rättelse av kontrolluppgift inte kan göras med sådan verkan om de uppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som uppgifterna lämnas för. Motsvarande problematik gör sig inte gällande på samma sätt när det gäller skyldigheten att inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation. Denna dokumentation ska inte automatiskt ges in till Skatteverket vid en viss förutbestämd tidpunkt. För att Skatteverket ska få del av denna dokumentation behöver den inhämtas genom t.ex. ett föreläggande eller i samband med en revision. Om dokumentationen har rättats och är korrekt

när Skatteverket behöver få tillgång till den har Skatteverket inte gått miste om något underlag som behövs för kontroll. Dokumentationen ska inte heller överföras till andra stater och jurisdiktioner genom det automatiska informationsutbytet. Skatteverket kan dock i ett senare skede behöva inhämta dokumentationen för att kunna besvara en begäran om utbyte av upplysningar från en annan stat eller jurisdiktion. Det bör dock framhållas att dokumentationen måste rättas utifrån de omständigheter som förelåg vid tidpunkten då uppgifterna, handlingarna eller annan dokumentation skulle ha inhämtats kontrollerats och bevarats.

När ska kontoavgift tas ut?

Det finns två olika grunder för att ta ut kontoavgift och båda kan anses syfta till fullgörandet av kontrolluppgiftsskyldigheten om rapporteringspliktiga konton. Utgångspunkten bör vara att kontoavgift i så lång utsträckning som möjligt tas ut vid samma tidpunkt för de olika grunderna eftersom det inte är möjligt att avgöra om en kontrolluppgift ska lämnas om inte åtgärder för kundkännedom vidtagits samt för att underlätta tillämpningen.

Det är viktigt att kontrolluppgifterna lämnas i rätt tid. Ju senare uppgifterna lämnas, desto mindre är sannolikheten att uppgifterna kan användas på avsett sätt. Det föreslås därför att en kontoavgift ska tas ut vid försening eller uteblivet uppgiftslämnande. En längre tids försening, eller uteblivet uppgiftslämnande, bör därför resultera i en mer kännbar påföljd än en kortare försening. I avsnitt 6 föreslås att kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. ska lämnas senast den 31 januari kalenderåret efter det kalenderår som uppgifterna avser. En andra kontoavgift föreslås därför kunna tas ut om föreskrivna uppgifter inte har lämnats senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften lämnats till Skatteverket, eller skulle ha lämnats till Skatteverket om kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Det rapporteringsskyldiga finansiella institutets skyldighet att genomföra åtgärder för kundkännedom, dvs. att inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation innebär att det ska finnas underlag för hur och på vilka grunder bedömningen har gjorts av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Till skillnad från skyldigheten att lämna kontrolluppgift gäller dessa skyldigheter således oavsett om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. Samma tidpunkt, dvs. den 31 mars, bör gälla för när en andra kontoavgift ska tas ut även när det gäller dessa skyldigheter. I avsaknad av en andra kontoavgift skulle det vidare inte finnas något incitament för en uppgiftsskyldig att före den 1 april det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas fullgöra sina skyldigheter på eget initiativ. En sådan ordning vore inte tillfredsställande. Det kan också påminnas om att kontoavgift bara kan tas ut när det klart framgår att uppgifterna inte lämnats, inhämtats, bevarats eller kontrollerats i rätt tid och att det är Skatteverket som har bevisbördan för detta.

Även om uppgifterna inte lämnas eller dokumentationsskyldigheten inte fullgörs i tid har det ändå ett värde för skattemyndigheterna när det gäller utbyte eller kontroll som sker i efterhand. Det bör därför finnas ett incitament att fullgöra skyldigheterna även efter den 31 mars det kalenderår kontrolluppgifterna ska lämnas. Det bör således även kunna tas ut en tredje kontoavgift. Den tredje kontoavgiften bör tas ut under samma

förutsättningar som gäller för att ta ut den andra kontoavgiften. Den tredje kontoavgiften bör dock inte kunna tas ut om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut med anledning av en utredning om en andra kontoavgift. När samtliga skyldigheter redan uppfyllts innan en kontakt tagits ska därför inte en tredje kontoavgift tas ut. Det är med andra ord enbart när Skatteverket har tagit kontakt med ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut med anledning av en utredning om en andra kontoavgift som den tredje avgiften inte kan tas ut om samtliga skyldigheter då redan har uppfyllts. Ett alternativ att överväga är om möjligheten att ta ut en tredje kontoavgift ska knytas till ett fast datum. Den föreslagna utformningen innebär att den uppgiftsskyldige under hela perioden som det är möjligt att påföra en kontoavgift har incitament att rätta redan lämnade uppgifter, lämna uppgifter eller inhämta, kontrollera eller bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om kontot fram till dess att Skatteverket inleder en utredning om en andra kontoavgift. Därigenom kan den uppgiftsskyldige nämligen undgå att påföras en tredje kontoavgift. Fördelarna med att skapa ett incitament att rätta uppgifterna under hela den ovannämnda perioden bedöms överväga nackdelarna med den föreslagna utformningen angående bevissvårigheter gällande när ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut har fått del av information om att Skatteverket inlett en utredning. Syftet med bestämmelsen är att det inte ska sättas i system att, med förhoppningen att tidsfristen för att ta ut en kontoavgift ska löpa ut, vänta med att lämna uppgifter eller inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation fram till dess att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut får t.ex. en förfrågan från Skatteverket som avser dessa skyldigheter och som kan leda till tre kontoavgifter. Motsvarande bestämmelse finns t.ex. i 49 c kap. 2 § andra stycket SFL. Det alternativa datum som hade kunnat bestämmas, och som redan i sig är en begränsning, är den tidpunkt från när det inte längre är möjligt att påföra en kontoavgift, dvs. inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (se vidare avsnitt 5.2.4).

I enlighet med vad som angetts ovan finns det två olika grunder för att ta ut kontoavgift och båda kan anses syfta till fullgörandet av kontrolluppgiftsskyldigheten om rapporteringspliktiga konton. Det är dock endast en avgift som ska tas ut även om det skulle finnas brister både i uppgiftslämnandet och i dokumentationen avseende en och samma kontrolluppgift. Detta bör klargöras i lagtexten. Å andra sidan räcker det att det finns brister bara i det ena avseendet för att avgift ska kunna tas ut. Felaktiga, försenade eller uteblivna kontrolluppgifter är en av grunderna för att ta ut kontoavgift. En kontrolluppgift lämnas om ett rapporteringspliktigt konto. Om bristerna består i att uppgifter, handlingar och annan dokumentation inte har inhämtats, kontrollerats eller bevarats på det sätt som krävs (inklusive den granskningsprocedur som föreskrivs i IDKL och IDKAL) kan det dock vara så att det föreligger en brist trots att ett konto inte är rapporteringspliktigt och det därför inte ska lämnas någon kontrolluppgift. I dessa fall kopplas kontoavgiften därför i stället till att skyldigheterna inte fullgjorts med avseende på ett visst finansiellt konto och inte till en skyldighet att lämna kontrolluppgift.

Skatteverket ska besluta om kontoavgift senast inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (avsnitt 5.2.4). Det kan vidare konstateras att de uppgifter som ska lämnas är de som föreskrivs i 22 a och 22 b kap. SFL. I avsnitt 6 föreslås att uppgifterna ska lämnas enligt huvudregeln som anges i 24 kap. 1 § SFL, senast den 31 januari. Om de föreskrivna uppgifterna inte lämnas i tid finns grund för att påföra kontoavgift. Detta gäller oavsett om den uppgiftsskyldige inte har lämnat några uppgifter alls eller om denne har lämnat uppgifter som inte uppfyller kraven i 22 a och 22 b kap. SFL. Detsamma gäller vid tidpunkterna för påförande av den andra och tredje kontoavgiften. En uppgiftsskyldig kan således påföras maximalt tre kontoavgifter för att ha låtit bli att fullgöra skyldigheterna avseende ett och samma konto under samma tidsperiod.

Allmänna utgångspunkter om kontoavgiftens storlek

Den dokumentationsavgift som idag ska påföras rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte uppfyller dokumentationskraven för rapporteringsskyldiga finansiella institut uppgår till 7 500 kronor (se 49 b kap. 2 § SFL). Skälen för dokumentationsavgiftens storlek framgår av prop. 2018/19:9 s. 95 f. Med hänsyn till att den nya kontoavgiften får ett bredare tillämpningsområde och bl.a. ska påföras även vid uteblivet eller försenat lämnande av kontrolluppgift enligt 22 a och 22 b kap SFL samt att systematiken för bestämmelserna om kontoavgift föreslås få en närmare överensstämmelse med den systematik som gäller för plattformavgift, finns det skäl att mer grundligt se över även avgiftens storlek.

Av CRS följer att sanktionerna ska vara effektiva (se kommentaren till avsnitt IX i CRS). Det saknas skäl att ha några andra utgångspunkter för sanktionerna enligt DAC 2, CRS och FATCA-avtalet än vad som i övrigt gäller i allmänhet för sanktioner enligt DAC, dvs. att de ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

För att ett sanktionsavgiftssystem ska vara effektivt bör en sanktionsavgift kunna påföras kort tid efter det att överträdelsen har ägt rum. Det är också av vikt att systemet är förutsägbart. Det bör av denna anledning vara enkelt för de uppgiftsskyldiga att avgöra vilket belopp som avgiften kan uppgå till för varje enskild överträdelse. Sanktionsavgifter förekommer inom en mängd olika områden och hur storleken bestäms varierar. När det gäller vilken storlek som bör föreskrivas för kontoavgiften kan en jämförelse göras med de bestämmelser om särskilda avgifter som redan finns i SFL. Ett exempel är skattetillägg (49 kap. SFL), som bl.a. tas ut av den som har lämnat oriktig uppgift till ledning för egen beskattning. Skattetillägg vid oriktig uppgift beräknas till en viss procent av den skatt som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha bestämts för eller felaktigt skulle ha tillgodoräknats den som har lämnat uppgiften, eller till en viss procent av en fjärdedel av det underskott som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, felaktigt skulle ha tillgodoräknats den som har lämnat uppgiften. Procentsatsen uppgår som huvudregel till 40 procent när det gäller inkomstskatt. Någon övre gräns för skattetillägget finns inte. Det följer dock av 51 kap. 1 § SFL att Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att avgiften tas ut

med fullt belopp. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas bl.a. om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten. En annan sanktionsavgift som regleras i SFL är kontrollavgift (50 kap. SFL), som bl.a. tas ut av den som inte fullgör en skyldighet att använda kassa-register eller att dokumentera identifikationsuppgifter i en personalliggare. Kontrollavgiften uppgår i dessa fall till 12 500 kronor för varje kontroll-tillfälle (25 000 kronor vid ny förseelse inom ett år från ett tidigare beslut om kontrollavgift) samt – när det gäller personalliggare – 2 500 kronor för varje person som vid kontrollen är verksam och inte är dokumenterad i en tillgänglig personalliggare. Vid överväganden i fråga om vilken storlek som bör föreskrivas för kontoavgiften kan en jämförelse även göras med sanktionsavgifter i annan lagstiftning. Ett exempel är sanktionsavgift enligt 32 b § revisorslagen (2001:883) som ska fastställas till minst 5 000 kronor och högst en miljon kronor för en fysisk person respektive högst två procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår för en juridisk person. Sanktionsavgifter förekommer även på en mängd andra områden, bl.a. finansmarknadsområdet. På detta område kan avgifterna uppgå till mycket höga belopp. Den maximala sanktionsavgiften för en juridisk person kan uppgå till det högsta av fem miljoner euro, tio procent av företagets eller koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, 15 kap. 8 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 9 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och 12 kap. 8 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder. För fysiska personer uppgår motsvarande maxbelopp till det högsta av fem miljoner euro, två gånger den vinst som personen gjort till följd av regelöverträdelsen och – enligt lagen om värdepappersfonder – två gånger de kostnader som personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, 15 kap. 8 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 9 a § lagen om värdepappersmarknaden och 12 kap. 8 a § lagen om värdepappersfonder.

Närmare om kontoavgiftens storlek

Det är alltid förenat med osäkerheter att bedöma vilken nivå på en avgift som är effektiv och avskräckande men ändå proportionerlig. Ett alternativ är att koppla kontoavgiftens storlek till värdet på det rapporteringspliktiga kontot. Det är dock inte säkert att de konton som det är viktigast för skattemyndigheterna att få uppgifter om är de konton som i det enskilda fallet har högst saldo. Bedömningen är därför att kontoavgiftens storlek inte bör kopplas till ett visst belopp på det rapporteringspliktiga kontot. Ett annat alternativ är att koppla kontoavgiftens storlek till det rapporteringsskyldiga finansiella institutets omsättning. I vissa fall kan en sådan lösning vara det bästa alternativet. Det kan t.ex. gälla i fall där den dokumentations- och uppgiftsskyldige inte tar betalt för de aktuella tjänsterna utan tillhandahåller dem i syfte att kunna öka sin försäljning av andra tjänster som är avgiftsbelagda. Den typen av arrangemang torde dock inte vara av avgörande betydelse för ett finansiellt instituts verksamhet. Ett tredje alternativ är att i lagen ange ett spann inom vilket en avgift kan bestämmas samt vilka omständigheter som ska beaktas vid bestämmande av kontoavgiftens storlek i det enskilda fallet. Bedömningen

är dock att en sådan lösning lämnar ett alltför stort bedömningsutrymme och minskar sanktionssystemets förutsägbarhet och tydlighet. Utgångspunkten bör därför vara att kontoavgifternas storlek ska anges med bestämda belopp för de brister som kan hänföras till ett visst finansiellt konto. En första kontoavgift bör tas ut om det klart framgår att den uppgiftsskyldige inte har lämnat föreskrivna uppgifter i tid eller inte inhämtat, bevarat eller kontrollerat handlingar, uppgifter och annan dokumentation i enlighet med de skyldigheter som föreskrivs. Denna avgift har karaktären av en förseningsavgift och bör uppgå till ett lägre belopp än avgiften vid ytterligare förseningar. Denna första kontoavgift bör uppgå till 2 500 kronor. Avgiften ska tas ut för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats eller för varje finansiellt konto där åtgärderna för kundkännedom inte genomförts i enlighet med de skyldigheter som anges i 4–8 kap. IDKL och IDKAL samt 39 kap. 3 § SFL, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Om den som ska lämna uppgifter om ett rapporteringspliktigt konto inte har lämnat föreskrivna uppgifter eller inte har inhämtat, kontrollerat eller bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation senast den 31 mars kalenderåret efter den rapporteringspliktiga perioden föreslås att ytterligare en kontoavgift ska tas ut, vilken då bör uppgå till ett högre belopp, 5 000 kronor. Även den tredje kontoavgiften bör uppgå till 5 000 kronor. Eftersom denna sammanlagda avgift är den egentliga sanktionen vid uteblivet eller felaktigt uppgiftslämnande eller andra nämnda överträdelser är det viktigt att avgiften är kännbar för den uppgiftsskyldige som överträtt regelverket. Med hänsyn till de belopp som de sammanlagda kontoavgifterna kan uppgå till, från 2 500 kronor till 12 500 kronor, bedöms kontoavgifterna väl avvägda och står i proportion till syftet med uppgiftsskyldigheten och skyldigheten att genomföra åtgärderna för kundkännedom. Mot bakgrund av vad som anförs tidigare i detta avsnitt är bedömningen att avgifter som motsvarar t.ex. kontrollavgifter inte skulle leva upp till kraven på att avgifterna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Eftersom kontoavgifterna sammantaget kan komma att uppgå till relativt höga belopp kan det inte uteslutas att finansiella institut, för att vara på den säkra sidan, kommer att lämna uppgifter om konto som i själva verket inte är rapporteringspliktiga. Mot bakgrund av kravet att sanktionerna måste vara avskräckande får denna risk anses acceptabel.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 49 b kap. SFL.

5.2.3 Befrielse från kontoavgift

Promemorians förslag: Vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från kontoavgift ska det beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande på grund av underlåtenhet att tillämpa bestämmelserna i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Promemorians bedömning: Det saknas skäl att införa ytterligare grunder för befrielse från kontoavgift, vid sidan om de som finns i fråga om samtliga särskilda avgifter i skatteförfarandelagen.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Kontoavgift föreslås, liksom den dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som den ersätter, utgöra en särskild avgift i SFL mening. Det innebär bl.a. att bestämmelserna i 51 kap. 1 § SFL om befrielse från särskilda avgifter blir tillämpliga på kontoavgiften. Bestämmelserna innebär att Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Det ska särskilt beaktas t.ex. om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande, om det är fråga om en felbedömning av en regel eller betydelsen av faktiska förhållanden, om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten eller om det har varit fråga om en oskäligt lång handläggningstid.

Förslaget till utformning av sanktionssystemet innebär, som framgår ovan, att de sammanlagda avgifterna är olika stora i olika situationer. I den mån det finns behov av att ytterligare nyansera avgiften i enskilda fall får detta ske genom tillämpning av bestämmelserna om hel eller delvis befrielse från särskilda avgifter. Det är viktigt att framhålla att tillämpningen av befrielsegrunderna måste ske nyanserat och inte alltför restriktivt. Även om det underliggande regelverket har funnits en tid kan det vara komplicerat och ett förbiseende eller en feltolkning av reglerna kan resultera i kännbara kontoavgifter eftersom bedömningen kan komma att gälla en stor mängd konton.

Förutom frågan om huruvida ett finansinstitut är rapporteringsskyldigt eller inte kan tveksamheter uppstå kring ett antal olika frågor. I detta sammanhang måste dock beaktas att det är Skatteverket som har bevisbördan för att en överträdelse har skett. En oklarhet i frågan om de faktiska omständigheter som innebär att en överträdelse har skett torde således normalt inte drabba den uppgiftsskyldige. Vid bedömningen av om det finns skäl för hel eller delvis befrielse från en kontoavgift finns det anledning att beakta den osäkerhet som eventuellt fortfarande kan finnas avseende tolkningen av regelverket. Det finns många olika omständigheter som måste beaktas vid bedömningen av om det finns skäl för hel eller delvis befrielse. Det är exempelvis tänkbart att det kan uppstå situationer där samma felaktiga bedömning lett till samma misstag avseende ett stort antal konton och det leder till att de sammanlagda avgifterna inte kan anses stå i rimlig proportion till överträdelsen. Det kan då vara så att det får anses oskäligt att ta ut avgift med fullt belopp. Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet får den nödvändiga informationen från en kontohavare eller person med bestämmande inflytande först nära inpå att skyldigheten ska fullgöras trots att institutet agerat för att få uppgifterna i tid bör även detta kunna vägas in vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut avgift med fullt belopp. Vidare bör enligt ovan kontoavgiftens storlek inte kopplas till kontots belopp (avsnitt 5.2.2). Detta motiveras bl.a. med att det inte är säkert att de konton som det är viktigast för skattemyndigheterna att få uppgifter om är de som i det enskilda fallet har haft de högsta saldon. På motsvarande sätt kan det inte heller generellt

anses att en underlåtenhet att lämna föreskrivna uppgifter om ett rapporteringspliktigt konto är allvarigare om kontots saldo är högre. Bedömningen av om avgiften står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten måste i stället göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

När det gäller vilken dokumentation och vilket underlag som ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska lägga till grund för att avgöra om ett finansiellt konto är rapporteringspliktigt, och därmed omfattas av kontrolluppgiftsskyldighet enligt 22 a eller 22 b kap. SFL, hänvisar IDKL och IDKAL i flera avseenden till uppgifter som inhämtas enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förkortad penningtvättslagen. Bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3 och 4 §§ penningtvättslagen. Tillsynsmyndigheten kan ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder bestämmelserna i penningtvättslagen. Bestämmelser om ingripanden finns t.ex. i 7 kap. 10 § penningtvättslagen och i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Ett sådant ingripande kan exempelvis ske genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller genom beslut om sanktionsavgift. En brist i skyldigheten att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation enligt IDKL, IDKAL och SFL kan således samtidigt utgöra en överträdelse av annan lagstiftning på grund av att bestämmelserna i penningtvättslagen inte följts (prop. 2018/19:9 s. 97 f.). Vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från kontoavgift, bör det därför även beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande på grund av att bestämmelserna i penningtvättslagen inte har följts. Detta gäller också sedan tidigare i fråga om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Frågan om dubbelprövningsförbudet kan aktualiseras i dessa fall behandlas i avsnitt 5.2.6.

När det gäller befrielse från kontoavgiften kan det slutligen uppmärksammas att ett beslut om kontoavgift kan överklagas.

Sammanfattningsvis bör befintliga befrielsegrunder tillämpas i varje enskilt fall och det måste göras en prövning av om avgiften verkligen står i rimlig proportion till överträdelsen. Det saknas därför skäl att införa ytterligare grunder för befrielse från kontoavgift för det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, se dock om möjligheten till befrielse från det solidariska ansvaret i avsnitt 5.2.5.

Lagförslag

Förslagen medför en ändring i 51 kap. 2 § SFL.

5.2.4 Förfaranderegler om kontoavgift

Promemorians förslag: Skatteverket fattar beslut om kontoavgift. Ett beslut om kontoavgift ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts. Samma tidsfrist gäller för ett beslut om omprövning på Skatteverkets initiativ till nackdel för den som beslutet gäller.

Kontoavgiften ska vara betald senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den då dag beslut fattades.

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av kontoavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat beslutet om kontoavgift. Det får inte ställas krav på säkerhet för att bevilja anstånd med kontoavgift. En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut om kontoavgift ska ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Bestämmelserna om särskilt kvalificerad beslutsfattare ska gälla även för kontoavgift.

Sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om kontoavgift. Sekretessen ska dock inte gälla beslut om kontoavgift.

Skälen för promemorians förslag

Beslut om kontoavgift ska meddelas inom sex år

I 52 kap. SFL regleras inom vilken tid beslut om särskilda avgifter ska fattas. Tidsfristen är olika beroende på vilken typ av särskild avgift det rör sig om och i vilken situation avgiften tas ut. Ofta ska beslutet meddelas inom två år från en viss tidpunkt. Ett beslut om förseningsavgift ska t.ex. meddelas inom två år från den dag då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (52 kap. 2 § SFL). Ett beslut om skattetillägg på grund av oriktig uppgift ska som huvudregel meddelas senast under det andra året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (52 kap. 3 § SFL). Om efterbeskattning beslutas, får ett beslut om skattetillägg dock meddelas samtidigt (52 kap. 5 § SFL). Ett beslut om kontrollavgift ska i vissa fall meddelas inom två år från den dag då beslutet om tillsyn eller kontrollbesök meddelades, och i andra fall inom två år från den dag då Skatteverket konstaterade att dokumentationsskyldigheten inte har fullgjorts (52 kap. 9 § SFL). Ett beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut ska meddelas senast sex år efter det kalenderår då den kontrollavgift som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt (52 kap. 8 c § första stycket SFL). Ett beslut om rapporteringsavgift ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då uppgiftsskyldigheten skulle ha fullgjorts (52 kap. 8 d § SFL). Det skiljer sig avseende beslut om dokumentationsavgift i fråga om betaltjänstleverantörer som ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts (52 kap. 8 c § andra stycket SFL). Skälet är den förhållandevis korta tid som en betaltjänstleverantör måste bevara uppgifter (prop. 2022/23:121 s.75 och 76).

Skatteverket kan på olika sätt få kännedom om att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut har låtit bli att fullgöra sina skyldigheter. Det kan t.ex. framgå vid kontroll av det finansiella institutet eller efter signaler från behörig myndighet i det land dit kontrollavgiften har eller skulle ha skickats. Frågan är då under hur lång tid Skatteverket bör ha möjlighet att meddela ett beslut om kontoavgift. Utöver de ovan nämnda exempel på tidsfrister som finns i 52 kap. SFL kan en jämförelse göras med fristen för omprövning av ett beskattningsbeslut till nackdel för den skattskyldige. Ett sådant beslut ska normalt meddelas inom två år från

utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (66 kap. 21 § SFL). Fristen kan dock utsträckas till sex år i vissa fall (s.k. efterbeskattning), bl.a. om den skattskyldige inte i sin deklaration har lämnat tillräckliga uppgifter för att Skatteverket ska kunna fatta ett korrekt beskattningsbeslut (66 kap. 27 § SFL). Om det inte har lämnats några uppgifter om ett rapporteringspliktigt konto torde det ofta vara svårt för Skatteverket att upptäcka detta kort tid efter att uppgifterna skulle ha lämnats. I många fall torde det som nämnts komma att uppdagas först vid en efterföljande kontroll av uppgiftslämnaren eller om Skatteverket får en indikation om felaktigheter från annat lands behöriga myndighet. En kortare tid än sex år, t.ex. två år, bedöms som en för kort tidsfrist för Skatteverket att besluta om kontoavgift. Mot denna bakgrund bör ett beslut om kontoavgift kunna meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a eller 22 b kap. skulle ha fullgjorts, eller skulle ha fullgjorts om det rapporteringsskyldiga finansiellt institutet varit rapporteringsskyldigt och kontot rapporteringspliktigt. Samma tidsfrist bör gälla för ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller på initiativ av Skatteverket. Detsamma gäller nu för dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som föreslås ersättas av kontoavgiften.

Betalningsdag, anstånd, tidsfrist för att begära omprövning eller överklaga samt kvalificerad beslutsfattare

Kontoavgiften bör – i likhet med t.ex. förseningsavgift, skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift och kontrollavgift – betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades.

Anstånd med betalning av skatter och avgifter kan beviljas under vissa förutsättningar. Enligt 63 kap. 7 § SFL ska Skatteverket i vissa fall av omprövning och överklagande bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift och kontrollavgift. Bakgrunden till bestämmelserna är att skattetillägg i Europakonventionens mening anses utgöra en anklagelse för brott som medför en rätt till domstolsprövning. Vid införande av SFL gjordes lagrummet tillämpligt även på kontrollavgift, bl.a. för att inte riskera en konflikt med Europakonventionen (prop. 2010/11:165 s. 573). Därefter har paragrafens tillämpningsområde av samma skäl utökats till att även omfatta återkallelseavgift (prop. 2015/16:127 s. 103), dokumentationsavgift (prop. 2018/19:9 s. 99) och rapporteringsavgift (prop. 2019/20:74 s. 159). Som framgår i avsnitt 5.2.6 görs bedömningen att det inte kan uteslutas att kontoavgiften kan komma att bedömas som ett straff. En prövning av den gärning som kan resultera i påförandet av en kontoavgift innefattar i sådana fall en prövning av ett brott i Europakonventionens mening. Bestämmelserna i 63 kap. 7 § SFL bör därför omfatta även kontoavgift. Detsamma gäller förbudet i 63 kap. 8 § andra stycket SFL mot att kräva säkerhet för att bevilja anstånd enligt 4 eller 5 § i samma kapitel (dvs. ändringsanstånd eller anstånd för att undvika betydande skada). Detsamma gäller nu för dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som föreslås ersättas av kontoavgiften.

Enligt SFL ska en begäran om omprövning eller ett överklagande enligt huvudregeln ha kommit in till Skatteverket antingen senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut eller, i fråga om särskilt angivna beslut, senast inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det (66 kap. 7 § och 67 kap. 12 § SFL). De typer av beslut där tvåmånadersfristen gäller är sådana där en sexårig omprövnings- och överklagandefrist skulle vara meningslös eller mindre lämplig (jfr prop. 2010/11:165 del 2 s. 1079). Det gäller bl.a. beslut om uppgifts- eller dokumentationsskyldighet och beslut om vissa särskilda avgifter (återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift och kontrollavgift). Det kan vidare konstateras att tvåmånadersfristen gäller för samtliga befintliga särskilda avgifter utom förseningsavgift och skattetillägg. Sexårsfristen gäller för begäran om omprövning och överklagande av beskattningsbeslut. Det faller sig därför naturligt att samma frist gäller även i fråga om beslut om skattetillägg, eftersom beskattningsbeslutet har avgörande betydelse för skattetillägget. Även beslut om förseningsavgift har ett nära samband med beskattningsbeslut eftersom den tas ut t.ex. om skattedeclaration eller inkomstdeklaration med uppgifter till ledning för beskattningen inte lämnas i tid. Uppgifter om rapporteringspliktiga konton lämnas däremot som utgångspunkt inte till ledning för beskattning av i Sverige skattskyldiga personer och beslut om kontoavgift har därför inte en sådan direkt och nära koppling till ett beskattningsbeslut som innebär att det finns skäl att frångå den omprövnings- och överklagandefrist som gäller för övriga särskilda avgifter, dvs. för återkallelseavgift, rapporteringsavgift och kontrollavgift. En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut om kontoavgift bör därför ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Detsamma gäller nu för dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som föreslås ersättas av kontoavgiften.

Twistiga omprövningsärenden avseende skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska under vissa förutsättningar avgöras av en särskilt kvalificerad beslutfattare hos Skatteverket. Detta bör även gälla i fråga om kontoavgift. Detsamma gäller nu för dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som föreslås ersättas av kontoavgiften.

Sekretess

Enligt 27 kap. 2 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i bl.a. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt och ärenden om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § SFL. Bestämmelsen har inte något skaderekvisit. Sekretessen är alltså absolut. Av paragrafens tredje stycke framgår bl.a. att sekretessen inte gäller beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § SFL eller kontrollavgift enligt 50 kap. SFL.

De nya bestämmelserna om kontoavgift har ett något vidare tillämpningsområde än bestämmelserna om dokumentationsavgift för

rapporteringskyldiga finansiella institut och kontoavgiften ersätter den delen av dokumentationsavgiften. Dokumentationsavgiften kvarstår alltså när det gäller uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer men ersätts av kontoavgift för rapporteringskyldiga finansiella institut. Den nya kontoavgiften gäller för brister i uppgiftslämnande, granskning och dokumentation av finansiella konton. Den är därmed vidare än den dokumentationsavgift som var den ensamma sanktionsavgiften för rapporteringskyldiga finansiella institut som inte lever upp till de lagstadgade kraven. Den nya kontoavgiften täcker nämligen inte bara in brister i dokumentationen utan även förseningar, underlåtenhet och brister i själva uppgiftslämnandet. De nya bestämmelserna tydliggör också att brister i granskningsförfarandet (due diligence procedures) kan rendera i en avgift. Det har framkommit att inte alla nödvändigtvis tolkat bestämmelserna på så sätt att en förutsättning för att kravet på att dokumentation ska vara uppfyllt är att granskningsproceduren först har genomförts på ett korrekt sätt. Det är viktigt att de som ska tillämpa lagstiftningen förstår dess innebörd och det bedöms därför lämpligt att vara särskilt tydlig i detta avseende.

I likhet med det som gäller för uppgifter i ärenden om bl.a. den nuvarande dokumentationsavgiften och kontrollavgift, bör sekretess gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om kontoavgift. Sekretessen bör dock, liksom det som gäller för beslut om den nuvarande dokumentationsavgiften och kontrollavgift, inte gälla beslut om kontoavgift. Bestämmelser om detta bör tas in i 27 kap. 2 § OSL.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 27 kap. 2 § OSL och 52 kap 1 och 8 c §§, 62 kap. 8 §, 63 kap. 7 och 8 §§, 66 kap. 5, 7 och 24 d §§ och 67 kap. 12 § SFL.

5.2.5 Ansvar för kontoavgift för rapporteringskyldiga finansiella institut som inte är juridiska personer

Promemorians förslag: Det bör införas bestämmelser om att en förvaltare av ett rapporteringskyldigt finansiellt institut som är en trust som inte är en juridisk person kan hållas ansvarig (tillsammans med det rapporteringskyldiga finansiella institutet) för kontoavgift som påförts på grund av bristande efterlevnad av rapporterings- eller dokumentationskraven. När det gäller rapporteringskyldiga finansiella institut som varken är juridiska personer eller trustar bör den som har motsvarande ställning som en förvaltare kunna hållas ansvarig (tillsammans med det rapporteringskyldiga finansiella institutet) för kontoavgift som påförts på grund av bristande efterlevnad av rapporterings- eller dokumentationskraven.

Betalningsskyldigheten ska knytas till den tidpunkt vid vilken kontoavgiften skulle ha betalats.

Skatteverket ska inte få besluta om ansvar om fordran mot den juridiska konstruktionen har preskriberats.

Det ska införas en möjlighet till hel eller delvis befrielse från solidariskt ansvar för förvaltaren eller den som har motsvarande ställning.

Skälen för promemorians förslag: Bestämmelserna om särskilda avgifter för de som inte följer regelverket om informationsutbyte om finansiella konton (dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut) finns, som framgått ovan, i 49 b kap. SFL. Enligt 49 b kap. SFL ska avgift under vissa förutsättningar tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut. Av 2 kap. 6–10 §§ IDKAL följer att endast enheter kan vara finansiella institut. Begreppet enhet definieras i 2 kap. 22 § IDKAL som en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion, såsom ett bolag, en delägarbeskattad juridisk person, en trust eller en stiftelse. Eftersom en fysisk person inte är en enhet kan en fysisk person inte vara ett finansiellt institut.

I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum har det uppmärksamats att det, som bestämmelsen är utformad i nuläget, är oklart om det är möjligt att påföra rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte är juridiska personer (dvs. juridiska konstruktioner, t.ex. truster) sanktioner för bristande efterlevnad. Detta eftersom t.ex. truster inte erkänns som rättssubjekt i svensk lagstiftning. Frågan är hur man i praktiken påför och driver in en sanktionsavgift från t.ex. en trust som ju inte är en juridisk eller fysisk person enligt svensk lagstiftning. Global Forum undrar om det exempelvis finns möjlighet att i stället rikta sanktionen mot en företrädare för trusten. Rekommendationen från Global Forum är att Sverige ska tillförsäkra att det är möjligt att ta ut sanktioner även från denna typ av legala arrangemang. Vid en genomgång av information som tillhandahållits av Global Forum om andra staters och juridiktioners genomförande av standarden framgår t.ex. att Nya Zeeland infört en bestämmelse som innebär att när det gäller krav och sanktioner som påförs en enhet som inte är en juridisk person ska detta krav fullgöras av varje förvaltare för en trust, varje partner i ett partnerskap (partnership), eller av varje medlem i ett samriskföretag. Om den juridiska konstruktionen inte är en trust, partnerskap eller samriskföretag, ska kravet fullgöras av varje person som deltar i den juridiska konstruktionen (avsnitt 185Q i Nya Zeelands inkomstskattelag från 2007). I Storbritannien har motsvarande bestämmelse i huvudsak utformats på så sätt att om den som påförs skyldigheten är ett partnerskap eller trust faller skyldigheten på en företrädare, partner eller förvaltare (12H i internationella skatteförfarandelagen 2015:878). I Hong Kong har bestämmelsen utformats på ett något enklare sätt genom att ansvar i stället kan riktas mot den som upprätthåller ett finansiellt konto för en juridisk konstruktion (avsnitt 80B(10) i kap. 112 i inlandsskatteförordningen).

I svensk rätt ansvarar i normalfallet en gäldenär för sina egna skatte- och avgiftsskulder men i vissa situationer och under vissa förutsättningar kan någon annan än gäldenären bli betalningsansvarig för dennes skatte- eller avgiftsskulda enligt bestämmelserna i 59 kap. SFL. I det nu aktuella fallet kan bestämmelserna om företrädaransvar vara av intresse. Bestämmelserna om företrädaransvar finns i 59 kap. 12–21 §§ SFL. Av 59 kap. 13 § SFL framgår att om en företrädare för en juridisk person uppsåtligt eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatt eller avgift, är företrädaren

tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten eller avgiften. Bestämmelsen om företrädaransvar i 59 kap. 13 § SFL är inte begränsade till att gälla endast vissa skatter eller avgifter som tas ut enligt SFL. Bestämmelsen gäller i princip för alla skatter och avgifter som omfattas av skatteförfarandelagens tillämpningsområde. Eftersom bestämmelserna uttryckligen endast gäller företrädare för juridiska personer gäller de inte sådana juridiska konstruktioner som rekommendationen från Global Forum uppmanat Sverige att tillförsäkra att det är möjligt att ta ut sanktioner från.

Med anledning av resultatet av den utvärdering som ägt rum i Global Forum bör de svenska bestämmelserna ändras på så sätt att det säkerställs att även rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte är juridiska personer kan påföras en särskild avgift för bristande efterlevnad. Det bedöms inte som möjligt att utvidga kretsen av personer som beslut om kontoavgift kan fattas för eftersom detta då samtidigt skulle behöva rikta sig mot flera personer för att säkerställa att betalning sker. Detta eftersom det då skulle uppkomma flera fordringar på olika kontohavares skattekonto avseende en och samma brist. Det skulle med andra ord behöva utredas vem betalning kan säkras mot innan Skatteverket fattar ett beslut om kontoavgift för att inte riskera att samma fordran blir betald flera gånger alternativt att återbetalning i efterhand ska behöva ske. I stället bör bestämmelserna om ansvar för skatte- och avgiftsskulder utvidgas till att omfatta även kontoavgift som ska betalas av andra juridiska konstruktioner än juridiska personer.

Grunden för ett ansvar påminner i detta fall både om ansvar för delägare i svenskt handelsbolag enligt 59 kap. 11 § SFL och företrädaransvar enligt 59 kap. 12–21 §§ SFL. Skillnaden här jämfört med främst företrädaransvaret är att det nu är fråga om olika former av utländska konstruktioner som inte är juridiska personer som kommer att debiteras en kontoavgift. Juridisk person är ett begrepp för en sammanslutning som har egen rättskapacitet, dvs. kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter. En juridisk person kan ingå avtal, äga tillgångar och ådra sig skulder. Den juridiska personen kan också uppträda som part i domstol. En annan viktig faktor är att en juridisk person normalt ska kunna skydda sina ägare från personligt ansvar, detta gäller dock t.ex. inte svenska handelsbolag där bolagsmännen enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag svarar solidariskt för bolagets förpliktelser. Eftersom det nu är frågan om andra juridiska konstruktioner än juridiska personer (som i viss utsträckning påminner mer om svenska handelsbolag) finns det inte lika stort behov av bestämmelser om att företrädaren eller den som beslutet om ansvar ska rikta sig mot ska ha agerat uppsåtligt eller grovt oaktsamt vid bristande betalning (59 kap. 12 och 13 §§ SFL) eller att ett beslut först behöver undergå en prövning av förvaltningsrätt (59 kap. 16 § SFL) som det finns i fråga om företrädaransvaret. Grunderna för ett ansvarsbeslut bör i stället utgå från samma premisser som ett beslut om ansvar för en handelsbolagsdelägare.

En avgörande fråga är vem som Skatteverket ska få fatta beslut om solidariskt ansvar för om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte fullgör betalningsskyldigheten. Det kan antingen vara fråga om någon som företräder den juridiska konstruktionen och därför har möjlighet att påverka skyldigheterna som brustit och lett till ett beslut om kontoavgift

eller någon som är förmånstagare och därför kan dra fördel av den juridiska konstruktionens tillgångar. Även om förmånstagare och andra kan dra nytta av brister i rapporteringen är det inte säkert att dessa har kännedom om eller möjlighet att påverka det finansiella institutets verksamhet. Ansvaret bör därför riktas mot den som har en sådan möjlighet och skyldighet i olika juridiska konstruktioner som inte är juridiska personer. Bestämmelsen bör innehålla så få subjektiva rekvisit som möjligt eftersom, utöver vad som redogjorts för ovan, det ökar förutsebarheten och förenklar tillämpningen. Det är dock mycket svårt att på förhand avgöra vilka juridiska konstruktioner som kan komma i fråga samt hur dess förvaltning ser ut. En juridisk konstruktion som inte är en juridisk person men ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan vara en trust. Typiskt sett innebär en trustbildning att stiftaren (settlor) uppdrar åt en förvaltare (trustee) att förvalta egendom (trust property) till förmån för förmånstagarna (beneficiaries). Det är då en juridisk konstruktion där stiftarens äganderätt till en viss egendom överförs till en förvaltare (trustee) på ett visst bestämt sätt. Det vanligaste sättet att bilda en trust är att stiftaren upprättar en skriftlig trustskund. Denna innehåller bestämmelser som anger trustens ändamål och vilka befogenheter och förpliktelser förvaltaren har. Det bör införas bestämmelser om att en förvaltare för en trust kan hållas ansvarig (tillsammans med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet) för en särskild avgift som påförts på grund av bristande efterlevnad av skyldigheterna enligt 49 b kap. SFL. Det kan dock även förekomma andra rapporteringsskyldiga finansiella institut än trustar som är juridiska konstruktioner men inte juridiska personer. Det kan då t.ex. röra sig om partnerskap eller olika former av stiftelser som inte är juridiska personer. Även motsvarande företrädare för dessa juridiska konstruktioner bör på motsvarande sätt kunna hållas solidariskt ansvariga för den bristande efterlevnaden. Det kan då t.ex. röra sig om partners i partnerskap eller styrelseledamöter i stiftelser som har ett ansvar att förvalta och leda den juridiska konstruktionen. När det gäller juridiska konstruktioner som varken är juridiska personer eller trustar bör alltså den som har motsvarande ställning i den juridiska konstruktionen kunna hållas ansvarig (tillsammans med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet) för kontoavgift som påförts på grund av bristande efterlevnad av rapporterings- eller dokumentationskraven enligt 49 b kap. SFL.

Ett ansvarsbeslut bör knytas till förhållandena hos den juridiska konstruktionen när kontoavgiften förföll till betalning och inte till förhållandena när bristen förelåg. Skälet för att kunna fatta beslut om solidariskt ansvar är att kunna säkra betalning för den särskilda avgiften om den juridiska konstruktionen inte betalar, vilket bör ske hos den som har inflytande över den juridiska konstruktionen när betalning ska ske och förfogar över medlen. Vidare blir det tydligare vem ansvarsbeslutet kan riktas mot eftersom bristerna kan ha uppstått vid flera olika tillfällen men ändå inkluderas i samma beslut om kontoavgift. Vad som för andra solidariska ansvar utgör den relevanta ansvarstidpunkten varierar bl.a. beroende på vilket slags beslut som ligger till grund för den obetalda fordringen. Det finns även särskilda regler om ansvarstidpunkten avseende företrädaransvar för underlåtna skatteavdrag (59 kap. 12 § andra stycket SFL) och företrädaransvar för överskjutande ingående mervärdesskatt

(59 kap. 14 § SFL). För företrädaransvar är det i normalfallet skattens ursprungliga förfallodag som är den relevanta ansvarstidpunkten. Det är alltså utifrån denna tidpunkt som utredningen om vem som har varit företrädare för den juridiska personen utgår. En juridisk person kan vidare vara delägare i ett svenskt handelsbolag och därför också bli betalningsansvarig enligt 59 kap. 11 § SFL för skatter och avgifter enligt SFL. Om den juridiska personen inte betalar skatten på den förfallodag som bestäms i beslutet om betalningsansvar så kan Skatteverket ansöka om företrädaransvar för den fysiska person som var företrädare för den juridiska personen när skatten eller avgiften förföll till betalning enligt beslutet. Skatteverket kan också ansöka om betalningsansvar för den fysiska person som var företrädare för den delägande juridiska personen i handelsbolaget vid tiden för skattens ursprungliga förfallodag, dvs. den dag då handelsbolaget ursprungligen skulle ha betalat in den nu ifrågavarande skatten eller avgiften. Särskilda avgifter har dock inte någon ursprunglig förfallodag. Den nu aktuella betalningsskyldigheten bör därför i stället knytas till den tidpunkt när kontoavgift skulle ha betalats.

Skatteverket bör inte få besluta om ansvar om fordran mot den juridiska konstruktionen har preskriberats.

Det bör införas en möjlighet till hel eller delvis befrielse från solidariskt ansvar. Med tanke på att det är fråga om utländska juridiska konstruktioner är det inte är möjligt att uttömmande analysera varken hur den juridiska konstruktionen kan vara konstruerad eller förutsättningarna för den som hålls ansvarig att fullgöra eller påverka skyldigheterna som den juridiska konstruktionen enligt 49 b kap. SFL brustit i och som lett till ett beslut om särskilda avgift. Grunderna för befrielse ligger utanför de grunder som enligt 51 kap. SFL helt eller delvis kan befria den juridiska konstruktionen från särskild avgift. I stället bör det vara fråga om sådana särskilda skäl som är kopplade till den som görs solidariskt ansvarig och förhållanden som förelåg vid tidpunkten för den bristande betalningen. Det kan då röra sig om att omständigheterna som lett till den bristande betalningen inte kunnat förutses av den som hålls ansvarig. De särskilda skälen kan vidare grunda sig i förhållanden kopplad till denne som hög ålder och hälsotillstånd. Även i fall där befrielsegrunder saknas kan det bli fråga om att begränsa betalningsansvaret. Detta kan bli aktuellt då beloppets storlek och omständigheterna i målet leder till att ett fullt betalningsansvar står i klart missförhållande till det som det allmänna har att vinna av ett sådant beslut (jfr HFD 2016 ref. 60).

Lagförslag

Förslagen medför att det införs tre nya paragrafer, 59 kap. 25–25 b §§ SFL.

5.2.6 Europakonventionens tillämpning

Promemorians förslag: Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till en kontoavgift.

Skälen för promemorians förslag: Den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande

friheterna (Europakonventionen) gäller som lag i Sverige med de ändringar och tillägg som följer av de protokoll till konventionen som Sverige har ratificerat, däribland konventionens sjunde tilläggsprotokoll (se lagen [1994:1219] om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna). Enligt 2 kap. 19 § regeringsformen får inte lag eller annan föreskrift meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Enligt artikel 6 i Europakonventionen, som gäller vid prövning av en persons civila rättigheter och skyldigheter eller vid anklagelse för brott, har var och en de rättssäkerhetsgarantier som anges i artikeln, bl.a. rätten till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag. I artikeln fastslås också vissa andra rättssäkerhetsgarantier.

Av artikel 4.1 i sjunde tilläggsprotokollet framgår det att ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan har blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat. En motsvarande bestämmelse finns i artikel 50 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Mer specifikt gäller ett förfarande samma brott i den mån det avser identiska fakta eller fakta som är väsentligen desamma som beträffande den överträdelse som prövats i det första förfarandet Detta förbud mot dubbla straff och dubbla prövningar kallas ofta för dubbelprovningsförbudet. Dubbelprovningsförbudet är begränsat till att gälla samma rättssubjekt (se artikel 4.1 i protokollet). Förbudet utesluter däremot inte att den som dömts för brott blir föremål för ett disciplinärt förfarande på grund av samma gärning”.

Vid bedömningen av vad som är anklagelse för brott utgår domstolen från de s.k. Engelkriterierna (Engel m.fl. mot Nederländerna, no 5100/71, den 8 juni 1976). Europadomstolen har i ett stort antal avgöranden prövat dessa kriterier och även tagit ställning till gränsdragningen mellan straff och disciplinära åtgärder. De tre kriterierna är i korthet klassificering i inhemsk rätt, gärningens art och den påföljd som kan komma i fråga.

Av Europadomstolens praxis följer att administrativa sanktioner kan bedömas vara straffrättsliga till sin karaktär. Om sådana sanktioner är att betrakta som en prövning av en anklagelse om brott kan prövningen alltså innebära ett hinder mot att pröva och döma någon för samma brott.

Fråga är nu om kontoavgiften som föreslås i de föregående avsnitten kan vara att betrakta som en anklagelse för brott.

Kontoavgiften är enligt nationell rätt inte en straffrättslig utan en administrativ sanktion. Reglerna om kontoavgift kan endast beröra sådana rapporteringsskyldiga finansiella institut som avses i IDKL och IDKAL. Begreppet rapporteringsskyldigt finansiella institut omfattar inte fysiska personer.

Vad gäller sanktionens storlek är den relativt begränsad per kontrolluppgift, eller per konto avseende vilket åtgärderna för kundkännedom inte har utförts och dokumenterats korrekt. Eftersom ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan ha ett stort antal konton att utföra åtgärder för kundkännedom med avseende på och att lämna kontrolluppgift om enligt 22 a och 22 b kap. SFL kan det dock tänkas att ett större antal konto-

avgifter tas ut avseende samma finansiella institut om det skulle uppdragas att det finns systematiska brister i dokumentationen eller uppgiftslämmandet hos det finansiella institutet.

De rapporteringsskyldiga finansiella instituten utgör en begränsad krets av enskilda som åläggs en särskild skyldighet att utföra åtgärder för kundkännedom och lämna uppgifter om konton i syfte att förhindra skatteundandragande. De sammanlagda kontoavgifterna per konto och år kan uppgå till maximalt 12 500 kronor.

Jämte kontoavgift kan rapporteringsskyldiga finansiella institut vid brister i skyldigheten att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation enligt IDKL, IDKAL och SFL som leder till en kontoavgift samtidigt utgöra en överträdelse av annan lagstiftning på grund av att bestämmelserna i penningtvättslagen inte följts (prop. 2018/19:9 s. 97 f.) och bli påförda en sanktionsavgift. Varken vid införandet av penningtvättslagen eller införandet av dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut (prop. 2018/9:9 s. 102 f.) uteslöts det att ingripande i form av sanktionsavgift enligt penningtvättslagen var att betrakta som en anklagelse för brott. De olika sanktionerna kan dock komma att påföras samma finansiella institut, dvs. samma person. Av detta skäl har det lagts till en bestämmelse om att det vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från kontoavgift, ska beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande på grund av underlåtenhet att tillämpa bestämmelserna i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Se vidare avsnitt 5.2.3.

Befrielse från kontoavgift kan alltså bli aktuell om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande på grund av underlåtenhet att tillämpa bestämmelserna i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det finns enligt ovan omständigheter som talar emot att kontoavgiften ska bedömas som ett straff. Det kan dock inte uteslutas att Europadomstolen kan komma att göra bedömningen att det är ett straff. Av den anledning bör reglerna ges en sådan utformning att de rättssäkerhetsgarantier som följer av Europakonventionen uppfylls, vilket gäller såväl rätten till en rättvis rättegång som dubbelprövningsförbudet. Vid uttag av kontoavgift ska därför anstånd beviljas om den som kontoavgiften avser har begärt omprövning eller överklagat beslutet under vissa förutsättningar. Säkerhet för att bevilja anstånd för kontoavgift kan inte krävas, se avsnitt 5.2.4. Vidare bör ett föreläggande inte få förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till kontoavgift och förelägandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Det anses inte nödvändigt att i detta lagstiftningsarbete föreslå någon ytterligare särskild reglering med anledning av dubbelprövningsförbudet. För det fall att det trots allt i praktiken skulle komma att bedömas att påförandet av kontoavgift och en annan sanktion eller påföljd i ett enskilt fall omfattas av dubbelprövningsförbudet, kan påminnas om att Europakonventionen gäller som lag här i landet och att myndigheterna ska tillämpa dess regler. Om dubbelprövningsförbudet inte aktualiseras kan den i avsnitt 5.2.3 föreslagna regeln om befrielse från kontoavgift när det är oskäligt att ta ut en kontoavgift med fullt belopp till följd av att bristen

på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande enligt penningtvättslagen, i stället komma att aktualiseras.

Lagförslag

Förslagen medför en ändring i 44 kap. 3 § SFL.

6 Ny tidpunkt för uppgiftslämnande

Promemorians förslag: Kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet samt om rapporteringspliktiga och odokumenterade konton med anledning av automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska, i enlighet med vad som följer av huvudregeln för kontrolluppgifter, ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller.

Den som är skyldig att lämna dessa kontrolluppgifter ska vidare informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller.

Uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige med anledning av FATCA-avtalet och med anledning av automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska lämnas senast den 15 januari året närmast efter det år som uppgiften gäller.

Skälen för promemorians förslag

Närmare om tidpunkterna för att lämna kontrolluppgifter och informationsuppgifter

Av huvudregeln i 24 kap. 1 § SFL följer att kontrolluppgifter ska lämnas för varje kalenderår och ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari närmast följande kalenderår. Information till den skattskyldige om att kontrolluppgifter lämnats till Skatteverket ska lämnas senast samma datum.

När bestämmelserna i 22 a kap. SFL trädde i kraft den 1 april 2015 skulle även kontrolluppgifter enligt dessa bestämmelser lämnas till Skatteverket i enlighet med huvudregeln, dvs. senast den 31 januari närmast följande kalenderår efter det kalenderår som uppgifterna avsåg, och uppgifter till den som kontrolluppgiften lämnades för skulle lämnas senast samma datum (prop. 2014/15:41 s. 112 och 202). Informationsuppgifter med anledning av FATCA-avtalet enligt 34 kap. 9 a och b §§ SFL skulle lämnas senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gällde (prop. 2014/15:41 s. 203).

Vid genomförandet av CRS MCAA och DAC 2 föreskrevs emellertid att kontrolluppgifter enligt såväl 22 a som 22 b kap. SFL ska lämnas senast den 15 maj närmast följande kalenderår, då även information ska lämnas till den som kontrolluppgiften avser, samt att informationsuppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige ska lämnas senast den 1 maj året efter det år

som uppgifterna avser (prop. 2015/16:29 s. 120 f. och 152 ff.). Denna reglering infördes mot bakgrund av Skatteverkets synpunkter i remissvar den 25 maj 2015 (dnr 131 239686-15/112). Skatteverket angav i yttrandet att de kontrolluppgifter som ska lämnas om finansiella konton enligt bestämmelserna i 22 a och 22 b kap. SFL inte behövs för att göra en skatteberäkning eller för förtryckningen av inkomstdeklarationen. För att undvika risken att de kontrolluppgifter som ska lämnas enligt dessa bestämmelser blandas ihop med andra kontrolluppgifter och för att minska den administrativa bördan för såväl uppgiftslämnare som Skatteverket föreslog Skatteverket att dessa kontrolluppgifter i stället ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj.

Det finns ett behov av att möjliggöra ett tidigare utbyte av upplysningar

Sverige utbyter upplysningar om finansiella konton med ett flertal stater och jurisdiktioner, och en stor del av utbytet av upplysningar sker inom Norden. Informationsutbytets syfte är att ge skattemyndigheterna information om inkomster som kan vara skattepliktiga i den aktuella staten eller jurisdiktionen (prop. 2015/16:29 s. 72). Under 2023 avseende kalenderår 2022 tog Skatteverket emot sammanlagt drygt 1 692 800 kontrolluppgifter från finansiella institut som sedan lämnades vidare genom det automatiska utbytet, och av dessa avsåg cirka 469 000 uppgifter de nordiska länderna. Skatteverket tog i sin tur samma år emot omkring 1 848 500 kontrolluppgifter från andra länder genom det automatiska utbytet, varav cirka 730 100 var uppgifter från de nordiska länderna.

Kontrolluppgifter som ska lämnas enligt bestämmelserna i 22 a och 22 b kap. SFL, ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller. I enlighet med regelverken för det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton, dvs. med anledning av FATCA-avtalet, CRS MCAA och DAC 2, ska uppgifterna därefter överföras till andra stater och jurisdiktioner senast under september månad. Samma tidpunkt gäller för de upplysningar som Skatteverket tar emot från utlandet.

Inom ramen för det samarbete som sker mellan de nordiska skattemyndigheterna har det uppkommit önskemål om att utbytet av upplysningar ska ske tidigare än vad som för närvarande är fallet. Ett tidigare utbyte är en viktig målsättning för skattemyndigheterna och avsikten är att utbytet av upplysningar inom Norden ska kunna ske under årets första kvartal. Syftet med att tidigare lägga utbytet av upplysningar är att de uppgifter som tas emot från andra länder ska kunna användas i större utsträckning och på ett mer ändamålsenligt sätt, vilket är till fördel för samtliga medverkande länder. Ett tidigare utbyte skulle möjliggöra för det mottagande landet att i högre grad kunna använda uppgifterna för att effektivt fastställa rätt skatt och skapa bättre förutsättningar för att beskattningen blir rätt från början.

För att de uppgifter som utbyts ska kunna användas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt av det mottagande landet är det av avgörande betydelse att uppgifterna håller en hög kvalitet. Det finns ett behov av att utveckla och höja kvaliteten på dessa uppgifter, och för att uppnå detta krävs att uppgifterna granskas och kvalitetssäkras. Det gäller såväl den information varje skattemyndighet får in från de finansiella

instituten för att överföras till andra länder, som den information som tas emot från utlandet. Bestämmelser om att Skatteverket ska underrätta den utländska skattemyndigheten om felaktigheter i informationen, liksom att Skatteverket vid sådan underrättelse från en utländsk skattemyndighet ska inhämta korrekt eller fullständig information finns i 3 § lagen (2015:63) om utbyte av upplysningar med anledning av FATCA-avtalet samt 3 och 4 §§ lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. I detta arbete är ett tidigare utbyte av upplysningar av vikt, då ett tidigt utbyte ger bättre förutsättningar att kvalitetssäkra de uppgifter som tas emot från utlandet, inför beskattningsförfarandet. Ett tidigare mottagande av uppgifter från utlandet skulle vidare ge Skatteverket förutsättningar att förbättra den information som lämnas till de skattskyldiga. För närvarande används uppgifterna i viss utsträckning för att informera de skattskyldiga om att Skatteverket har kännedom om förekomsten av finansiella konton i utlandet, för vilka rapportering skett tidigare beskattningsår. Sådan information syftar till att uppmärksamma de skattskyldiga på dessa förhållanden inför deklareringsförfarandet.

Ett tidigare utbyte skulle också möjliggöra att de skattskyldiga i stället kan informeras om att upplysningar finns om finansiella konton i utlandet avseende det aktuella beskattningsåret. Om kvaliteten på de mottagna uppgifterna samtidigt är hög ökar också möjligheten att lämna mer detaljerad information till de skattskyldiga. Korrekta uppgifter som finns tillgängliga för det aktuella beskattningsåret skulle avsevärt förenkla förutsättningarna för de skattskyldiga att redovisa riktiga uppgifter vid beskattningen. Ett tidigare utbyte av uppgifter skulle alltså möjliggöra informationsinsatser som skapar bättre förutsättningar för de skattskyldiga att göra rätt från början.

Med hänsyn till att utbytet av upplysningar om finansiella konton sker förhållandevis sent under året begränsas i många fall möjligheten att använda de mottagna uppgifterna som underlag vid Skatteverkets granskning av inkomstdeklarationerna för det aktuella beskattningsåret. Ett tidigare utbyte skulle möjliggöra mer effektiva kontroller, då kontroller som sker vid deklareringsgranskning inför beslut om slutlig skatt är mindre resurskrävande än kontroller som utförs vid en senare tidpunkt, i form av omprövning. Sammanfattningsvis skulle ett ömsesidigt, tidigare utbyte av upplysningar mellan länder ge förutsättningar för ökad kvalitet på uppgifterna, och göra det möjligt för Skatteverket att förbättra servicen till de skattskyldiga, öka effektiviteten i beskattningsförfarandet samt underlätta Skatteverkets kontrollmöjligheter.

Dagens regelverk förhindrar emellertid för Sveriges del att ett utbyte av upplysningar kan ske så tidigt som under årets första kvartal, eftersom Skatteverket inte får tillgång till de uppgifter som ska överföras till andra länder förrän i maj månad. För att ett utbyte av upplysningar ska vara möjligt vid en sådan tidpunkt krävs att Skatteverket får tillgång till aktuella kontrolluppgifter vid en tidigare tidpunkt än vad som nu är fallet, vilket innebär att tidpunkten för när kontrolluppgifter ska lämnas måste ändras. Det kan noteras att övriga nordiska länder, med undantag för Danmark, redan idag har förutsättningar för att genomföra ett tidigare utbyte av aktuella uppgifter i enlighet med målsättningen.

Det utbyte av upplysningar som sker mellan de nordiska länderna avser uppgifter som lämnas enligt 22 b kap. SFL, dvs. med anledning av CRS

MCAA och DAC 2. Även om ett tidigare utbyte av upplysningar med anledning av FATCA-avtalet inte för närvarande är aktuellt bör en förändring av tidpunkten för att lämna kontrolluppgifter avseende finansiella konton omfatta även sådana uppgifter som lämnas enligt 22 a kap. SFL, då starka skäl talar för att samma reglering bör gälla uppgifter som lämnas enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Regleringen i dessa kapitel är i stora delar densamma, och även om CRS och DAC 2 infördes avskilda från bestämmelserna om FATCA har utgångspunkten varit att lagstiftningen så långt som möjligt ska vara överensstämmande. Skälen har bl.a. varit att underlätta tillämpningen och att inte öka den administrativa bördan för de finansiella instituten mer än nödvändigt (prop. 2014/15:41 s. 55 f. och prop. 2015/16:29 s. 61 ff.).

Kontroll- och informationsuppgifter bör lämnas vid en tidigare tidpunkt

Som framgått är huvudregeln i fråga om kontrolluppgifter att uppgift ska lämnas för varje kalenderår och ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller (24 kap. 1 § SFL). Regleringen avseende uppgifter som ska lämnas med anledning av 22 a och 22 b kap. SFL avviker således från vad som normalt sett gäller i fråga om kontrolluppgifter. Skälet till detta har ansetts vara att dessa kontrolluppgifter varken ligger till grund för skatteberäkningar eller förtrycks i inkomstdeklarationen (prop. 2015/16:29 s. 153 f.). Vid införandet av bestämmelserna gjordes också från Skatteverkets sida gällande att ett senare datum för att lämna dessa uppgifter skulle minska en eventuell risk för att uppgifterna skulle blandas ihop med andra kontrolluppgifter, liksom att den administrativa bördan under årets första månader skulle minska för såväl uppgiftslämnare som Skatteverket (Skatteverkets remissvar den 25 maj 2015).

De kontrolluppgifter som lämnas till Skatteverket används inte av Skatteverket för skatteberäkningar eller förtryck i inkomstdeklarationerna, eftersom det är fråga om uppgifter som ska överföras till andra stater och jurisdiktioner. Tidpunkten för när sådana uppgifter ska lämnas påverkar därför inte användandet av kontrolluppgifterna i ett svenskt perspektiv. Däremot är det förhållandet att uppgifter inkommer till Skatteverket vid en tidigare tidpunkt än idag en förutsättning för att Skatteverket ska kunna utbyta upplysningarna med andra länder tidigare under året. Ett tidigare utbyte kan i sin tur få betydelse för hur uppgifterna kan användas av mottagande länder. Vad gäller den risk för sammanblandning av kontrolluppgifter hos de skattskyldiga som Skatteverket hänvisade till i remissvaret, liksom den administrativa bördan för uppgiftslämnare och för Skatteverket, kan konstateras att utbytet av upplysningar har pågått under ett flertal år och att de skattskyldiga därmed numera har god kännedom om denna typ av uppgifter. Berörda parter har under den tid som reglerna varit i kraft haft tid att anpassa sig till och vänja sig vid dessa, och vare sig risken för sammanblandning av kontrolluppgifter eller den administrativa bördan aktualiseras därför längre i någon större omfattning. De skäl som motiverade den senare tidpunkten för att lämna kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL gör sig därmed inte längre gällande med samma styrka. Tvärtom talar omständigheterna numera starkt för att den särskilda regleringen inte längre är ändamålsenlig, utan bör slopas i syfte att

möjliggöra ett tidigare informationsutbyte mellan Sverige och andra stater och jurisdiktioner, för närvarande med avseende på utbytet av upplysningar mellan de nordiska länderna.

När det gäller de finansiella institut som lämnar kontrolluppgifterna kan konstateras att instituten idag lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket om andra finansiella inkomster och utgifter i enlighet med huvudregeln, dvs. senast den 31 januari året efter det år som uppgiften avser. Detta gäller t.ex. kontrolluppgifter avseende ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter, ränteutgifter, avkastning på delägarätter, avyttring av andelar i vissa fonder och fondföretag och avyttring av fordringsrätter och vissa andra delägarätter (17–21 kap. SFL). Det kan också noteras att kontrolluppgifter enligt 22 a kap. SFL vid införandet av bestämmelserna skulle lämnas enligt huvudregeln och att detta ändrades på grund av Skatteverkets remissvar i samband med införandet av 22 b kap. SFL (Skatteverkets remissvar den 25 maj 2015). Det förhållandet att uppgiftslämnarna åläggs att lämna kontrolluppgifter även avseende finansiella konton i enlighet med huvudregeln kan med hänsyn till detta inte anses anmärkningsvärt.

Den särskilda reglering som gäller för kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL bör därför upphöra att gälla. Tidpunkten för de rapporteringspliktiga finansiella instituten som ska lämna kontrolluppgifter bör i stället följa vad som gäller enligt huvudregeln för kontrolluppgifter, dvs. kontrolluppgiften ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året närmast efter det år kontrolluppgiften gäller. En informationsuppgift ska samtidigt lämnas till den som kontrolluppgiften avser, då detta ska ske vid samma tidpunkt (jfr t.ex. prop. 2014/15:41 s. 112). I konsekvens med detta bör informationsuppgifter som ska lämnas till de rapporteringspliktiga finansiella instituten lämnas senast den 15 januari året närmast efter det år uppgiften gäller. Därmed har den kontrolluppgiftsskyldige alltid minst drygt två veckor på sig att fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet (jfr prop. 2010/11:165 del 2 s. 840 f.).

Lagförslag

Förslaget medför att bestämmelsen i 24 kap. 2 a § SFL upphör att gälla samt ändringar i 34 kap. 3 och 10 §§ SFL.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

7.1 Bestämmelsen om avsiktligt kringgående

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025. Bestämmelserna ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2025.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna i den s.k. anti-kringgåenderegeln i 8 kap. 11 § IDKAL görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering som gjorts av Global Forum. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2025. Det innebär att den nya lydelsen kan påverka vilka kontrolluppgifter som ska lämnas senast den 31 januari 2026 och för senare kalenderår.

7.2 Kontoavgift

Promemorians förslag: Lagändringarna som innebär att en ny kontoavgift införs och ersätter dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut ska träda i kraft den 1 januari 2025.

De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången på kontoavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation eller att lämna kontrolluppgift, i fråga om uppgifter om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som avser kalenderåret 2025.

Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att samla in, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation, i fråga om uppgifter som avser kalenderår före 2025.

Skälen för promemorians förslag: Tillämpningsområdet för den sanktionsavgift som kan tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut utvidgas på så sätt att sanktionsavgift ska tas ut även vid försenat eller uteblivet lämnande av korrekta kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL. Ansvaret för att betala sanktionsavgiften utvidgas även när det gäller rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte är juridiska personer, t.ex. trustar. Ansvaret utvidgas i dessa fall på så sätt att förvaltaren av en trust eller en person som har en motsvarande ställning i en annan juridisk konstruktion som inte är en juridisk person kan hållas solidariskt ansvarig för betalningen av sanktionsavgiften. Dessa ändringar görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för den utvärdering som gjorts av det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum).

Framför allt med anledning av att sanktionsavgiften nu även ska kunna tas ut för brister i lämnandet av korrekta kontrolluppgifter får den en något annan karaktär än den befintliga dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Med anledning av detta föreslås det att en ny kontoavgift införs och att den ersätter den befintliga dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Dokumentationsavgiften kvarstår dock i fråga om uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer. Kontoavgiften föreslås utformas med plattformsgift enligt 49 d kap. SFL som förebild. Det innebär bl.a. att det av

lagtexten klart ska framgå att det finns grund för avgift för att en sådan ska kunna tas ut. En annan ändring är att avgiftens belopp delas upp i tre delar och därmed nyanseras något beroende på omständigheterna. Det sammanlagda beloppet för kontoavgift kan uppgå till 12 500 kronor per år och finansiellt konto i stället för 7 500 kronor som dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut uppgår till.

Eftersom ändringarna föranleds av påpekanden i samband med Global Forums granskning bör de träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2025.

Kontrolluppgifter som avser kalenderåret 2024 ska lämnas senast den 15 maj 2025. Brister i kontrolluppgifterna kan dock bero på brister i granskning och dokumentation som skett eller skulle ha skett under kalenderåret 2024. Vidare ska kontoavgift också tas ut vid brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation. Dessa åtgärder måste med nödvändighet ske innan kontrolluppgifterna lämnas, eftersom de påverkar kontrolluppgifternas innehåll och kan även vara avgörande för om en kontrolluppgift ska lämnas eller inte. För att undvika retroaktiva effekter bör ändringarna tillämpas första gången på kontoavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation eller att lämna kontrolluppgift, i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025. Kontrolluppgifter som avser kalenderåret 2025 ska lämnas senast den 31 januari 2026.

Äldre föreskrifter, dvs. nuvarande bestämmelser om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut, ska fortfarande gälla för dokumentationsavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att samla in, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation om finansiella konton, i fråga om uppgifter som avser kalenderår före 2025. Detta gäller bestämmelserna om kontoavgift respektive dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i både SFL och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

7.3 Ny tidpunkt för uppgiftslämnande

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025. Bestämmelserna ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025.

Skälen för promemorians förslag: Det föreslås i promemorian att bestämmelsen i 24 kap. 2 a § SFL, som föreskriver att kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj närmast följande kalenderår efter det kalenderår som uppgifterna avser, ska slopas. Kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL ska i stället ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året närmast efter det år kontrolluppgiften gäller, i enlighet med vad som följer av huvudregeln i 24 kap. 1 § SFL. Lagändringen, dvs. upphävandet av 24 kap. 2 a § SFL, bör träda i kraft den 1 januari 2025. Ändringen medför inte någon förändring i fråga om de uppgifter som ska lämnas, utan enbart att uppgifterna ska lämnas vid en tidigare tidpunkt än vad som för

närvarande gäller. Regleringen bör tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025. Kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL som avser kalenderåret 2025 ska därmed lämnas till Skatteverket senast den 31 januari 2026.

Det föreslås vidare i promemorian att den som är skyldig att lämna sådan kontrolluppgift vid samma tidpunkt ska informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften, samt att informationsuppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige ska lämnas senast den 15 januari året närmast efter det år kontrolluppgiften gäller. Även den föreslagna regleringen avseende informationsuppgifter i 34 kap. 3 och 10 §§ SFL, föreslås träda i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025. Detta medför att den som ska lämna kontrolluppgift avseende 2025 ska informera den som kontrolluppgiften avser senast den 31 januari 2026, samt att sådana informationsuppgifter som anges i 34 kap. 9 a–d §§ SFL och som avser kalenderåret 2025 ska lämnas senast den 15 januari 2026.

8 Konsekvensanalys

Konsekvensanalysen har upprättats med beaktande av de krav som ställs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

8.1 Syfte, effekter av utebliven ändring och alternativa förslag

Inledningsvis kan det konstateras att denna proposition innehåller förslag till justeringar i ett redan befintligt regelverk om rapportering och automatiskt utbyte av uppgifter om finansiella konton. Regelverket infördes efter förslag i proposition 2015/16:29 En global standard om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton samt avseende dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut som infördes efter förslag i propositionen Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och några andra skattefrågor (prop. 2018/19:9).

Ändringarna avseende dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut, som ändras till en kontoavgift (se avsnitt 5), innebär att grunderna för den särskilda avgiften förändras på så sätt att fler brister omfattas av bestämmelsen. Avgiftsstrukturen förändras även för att närmare överensstämmer med den som gäller för andra liknande särskilda avgifter. Utöver detta förändras även anti-kringgåenderegeln på så sätt att även situationer där svenska personer och enheter som inte är finansiella institut vidtagit åtgärder kan träffas. Ändringarna görs i huvudsak i syfte att den svenska lagstiftningen ska vara förenlig med Sveriges åtaganden enligt det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA. Den svenska lagstiftningen har gått igenom och utvärderats av

det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) och att det därvid påpekats att vissa brister förekommer i den svenska lagstiftningen. En internationell utvärdering av nationell lagstiftning innebär att olika länder som använder sig av olika lagstiftningstekniker och har olika omgivande bestämmelser och principer ska enas om ett gemensamt synsätt. I Global Forums arbetsgrupp för automatiskt informationsutbyte representeras fler än 100 länder. Det är representanter för dessa länder som tillsammans går igenom och diskuterar varje lands nationella lagstiftning. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om ett annat land fullgör sina åtaganden enligt MCAA. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med det internationella regelverket utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om detta inte görs finns det en risk för att det i förlängningen leder till att andra länder säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen.

Förslaget om ny tidpunkt för uppgiftslämnandet grundar sig på ett gemensamt önskemål från de nordiska ländernas skattemyndigheter att dem emellan tidigarelägga det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton. Önskemålet är att ett utbyte ska kunna ske under årets första kvartal. Av de nordiska länderna är det i dagsläget endast Danmark och Sverige som inte har möjlighet att utbyta uppgifterna så tidigt under året. För att möjliggöra ett tidigare utbyte krävs att Skatteverket får in aktuella kontrolluppgifter vid en tidigare tidpunkt än idag. Syftet med den föreslagna ändringen är alltså att uppgifterna ska kunna utbytas mellan de nordiska länderna tidigare under året, för att de i högre grad ska kunna användas i beskattningsförfarandet i respektive mottagarland. Ett tidigare utbyte av uppgifter ger bättre möjligheter att kvalitetssäkra uppgifterna och leder till att felaktigheter kan åtgärdas tidigare. Vidare medför detta att Skatteverket ges förutsättningar att tidigarelägga informationen till de skattskyldiga som berörs. Ett tidigt utbyte ger också Skatteverket större möjlighet att stämma av uppgifter mot redovisningen i deklARATIONERNA redan inför beslut om slutlig skatt för beskattningsåret. En utebliven ändring av tidpunkten för uppgiftslämnandet medför begränsningar inom det internationella informationsutbytet. Vidare kommer nuvarande begränsningar i fråga om möjligheterna att kvalitetssäkra uppgifterna i ett tidigare skede och kontroll av uppgifterna i det löpande beskattningsarbetet att bestå.

Inga alternativa förslag har beaktats.

8.2 Offentligfinansiella effekter

Förslagen om att införa en kontoavgift och förändra anti-kringgående-regeln består till stora delar av mindre justeringar och förtydliganden i ett redan befintligt regelverk. Det har inte några offentligfinansiella effekter. Kontoavgiften ersätter den redan befintliga dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Dokumentationsavgiften i fråga om uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer kvarstår dock. Utformningen av bestämmelserna om konto-

avgift skiljer sig något från bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut är alltid 7 500 kronor, medan kontoavgiften som utgångspunkt för en kortare försening uppgår till 2 500 kronor. Å andra sidan är det högsta sammanlagda beloppet som kan tas ut per konto och år något högre när kontoavgiften införs. Detta gäller dock bara när bristerna är större. Den nya kontoavgiften är alltså mer nyanserad än den tidigare dokumentationsavgiften.

Förslaget om förändrad tidpunkt för uppgiftslämnandet förväntas inte medföra några offentligfinansiella effekter.

8.3 Konsekvenser för de uppgiftsskyldiga instituten

Det är omkring 640 finansiella institut i Sverige som berörs av förslaget. De lämnade 2023 (avseende år 2022) sammanlagt drygt 1 692 800 kontrolluppgifter till Skatteverket som sedan lämnades vidare genom det automatiska informationsutbytet.

Förändringarna avseende den särskilda avgiften och anti-kringgåenderegeln kan naturligtvis få ekonomiska konsekvenser för enskilda rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte fullgör sina skyldigheter, men torde sammantaget inte ha några effekter för gruppen enskilda och företag som helhet. Konsekvenserna för enskilda företag kan vidare komma att mildras av att bestämmelser om befrielse från kontoavgift också tas in.

När det gäller att tidpunkterna ändras för när uppgifter senast ska lämnas bedöms förslaget i huvudsak komma att medföra administrativa förändringar och kostnader av engångskaraktär för att anpassa befintliga system som används för rapportering till Skatteverket och till berörda kontohavare. Bedömningen är att det finns en fungerande rutin och administration hos de finansiella institut som påverkas för att kunna hantera förslaget. Förslaget skulle därmed enbart innebära att redan befintliga uppgifter skickas in vid en tidigare tidpunkt. Det kan för de berörda instituten medföra vissa engångskostnader och löpande utgifter av mindre karaktär men bör inte påverka dem i någon större omfattning.

Tanken med ett den tidigare tidpunkten för uppgiftslämnande är att uppgifterna ska kunna ingå i bedömningen redan från början i den ordinarie beskattningen. Detta är något som borde gynna både Skatteverket och enskilda, även om det blir en tidigare tidpunkt för de finansiella instituten att lämna uppgifter. Att veta redan när man deklarerar sin inkomst vilken information som Skatteverket har kan hjälpa skattebetalare att deklarerera korrekt. Samtidigt skapar det förutsebarhet för skattebetalaren när det gäller vad Skatteverket kan komma att behöva mer information om. Eventuella negativa effekter för enskilda och företag får sammantaget anses vägas upp av behovet av att tillse att svensk lagstiftning överensstämmer med för Sverige bindande internationella överenskommelser samt intresset av att uppgifterna i högre grad ska kunna användas i beskattningsförfarandet i respektive mottagarland.

8.4 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket mottog 2023 sammanlagt drygt 1 692 800 kontrolluppgifter från finansiella institut som sedan skickades vidare via det automatiska utbytet. Av dessa avsåg cirka 469 100 de nordiska länderna. Skatteverket mottog i sin tur samma år omkring 1 848 500 kontrolluppgifter via det automatiska utbytet och av dessa kom cirka 730 100 från de nordiska länderna.

Förslaget om ändrad tidpunkt för uppgiftslämnandet möjliggör ett tidigare utbyte av upplysningar om finansiella konton mellan länder, vilket kan ses som ett viktigt led i Skatteverkets internationella samarbeten. Ett tidigare utbyte av uppgifter ger dessutom bättre möjligheter att kvalitetssäkra uppgifterna och leder till att felaktigheter kan åtgärdas tidigare. Förutsatt att de nordiska länderna tidigarelägger utbytet medför detta att Skatteverket ges förutsättningar att tidigare informera de skattskyldiga som berörs. Skatteverket får även större möjligheter att stämma av uppgifterna mot redovisningen i deklARATIONERNA redan inför beslut om slutlig skatt för beskattningsåret. Att uppgifterna i större utsträckning kommer att vara tillgängliga för Skatteverket i samband med den löpande handläggningen av inkomstdeklARATIONERNA medför fördelar ur kontrollsynpunkt. Kontroller kommer då att kunna utföras mer effektivt eftersom de kan göras i samband med handläggningen inför beslut om slutlig skatt, vilket är mindre resurskrävande än kontroller som sker därefter.

Förslaget om en ny kontoavgift bör inte innebära några ökade kostnader för Skatteverket, eftersom det redan finns en dokumentationsavgift som Skatteverket administrerar och förslaget i princip bara innebär att den avgiften byter namn och förändras något i strukturen.

Skatteverket kan komma att behöva ändra informationsmaterial till följd av förslaget. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Några större informationsinsatser bedöms inte behöva göras eftersom förslaget endast innebär ändrade tidpunkter för när uppgifter ska lämnas.

Eventuella tillkommande utgifter med anledning av förslaget kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

8.5 Konsekvenser för företag och privatpersoner

Genom förslaget om ändrad tidpunkt för uppgiftslämnande och förutsatt att de nordiska länderna tidigarelägger utbytet, kan de skattskyldiga som berörs komma att få information om att uppgifter inkommit till Skatteverket redan i anslutning till deklARATIONSTILLFÄLLET, vilket gör det enklare för dem att redovisa korrekta uppgifter.

När det gäller kontoavgiften kan de förändringar som föreslås antingen leda till mindre ingripande sanktioner eller något mer ingripande än vad som är fallet nu. För mindre allvarliga förseelser blir sanktionsavgiften lägre. För större förseelser kan den bli något högre. Sammantaget finns ingen anledning att tro att denna lagändring skulle öka risken för att ett

större belopp kommer att påföras de finansiella instituten sammanlagt än vad som redan är fallet.

Förslaget har ingen effekt på företagens lönsamhet, konkurrensförutsättningar och marknaden i övrigt. Företags och privatpersoners rätt att begära omprövning av eller överklaga ett beslut påverkas inte.

8.6 Konsekvenser för myndigheter och de allmänna domstolarna

De allmänna förvaltningsdomstolarna kan komma att behöva hantera överklaganden av beslut om kontoavgifter. Det bör noteras att den nya kontoavgiften ersätter den nuvarande dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Tillkommande utgifter för de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte innebära några effekter för andra myndigheter.

8.7 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

8.8 Övriga konsekvenser

Förslaget har inte någon inverkan på det kommunala självstyret och förväntas inte heller få någon annan inverkan på kommuner eller regioner. Förslaget bedöms inte heller inverka på miljön, sysselsättning, jämställdhet mellan kvinnor och män, eller offentlig service i olika delar av landet eller medföra några märkbara fördelningseffekter. Vidare bedöms förslaget inte påverka möjligheterna att nå de integrationspolitiska eller de jämställdhetspolitiska målen.

Förslaget bedöms kunna förbättra möjligheten att beivra brottslighet och det brottsförebyggande arbetet eftersom Skatteverket kommer att få tillgång till uppgifter tidigare och dessutom uppgifter om svenskar som medverkar i försök att kringgå informationsutbytet.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

2 §

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,
2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,
3. ärende om anstånd med erläggande av skatt,
4. ärende om kassaregister enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),
5. ärende om *kontoavgift* enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och
6. ärende enligt lagen (2022:1681) om plattformsoverföringsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2, 3 och 6 samt andra stycket,
 2. beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister enligt 39 kap. 9 § skatteförfarandelagen,
 3. beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. skatteförfarandelagen, eller
 4. beslut om *kontoavgift* enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen, och
- Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.
För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift, när det gäller finansiella konton, ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift i 49 b kap. 1 § SFL. Bestämmelser om kontoavgift tas in i 49 b kap. 1–2 a §§.

I *första stycket 5* och *tredje stycket 4* ersätts orden dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 1 § med ordet kontoavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. *Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.*
2. *Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ärenden och beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut.*

Enligt *punkt 1* träder lagen i kraft den 1 januari 2025. I den nya lydelsen av 27 kap. 2 § anges det inte längre vad som gäller för sekretess i ärenden och beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Dokumentationsavgift är nu endast aktuellt i fråga om uppgiftsskyldighet för betaltjänstleverantörer. Ett ärende om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut kan dock finnas och ett beslut om en sådan dokumentationsavgift kan fattas även efter den 1 januari 2025. Detta eftersom punkt 2 i ikraftträdande och övergångsbestämmelserna till den ändringen i SFL, anger att äldre föreskrifter fortfarande gäller för dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att samla in, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation, i fråga om uppgifter som avser kalenderår före 2025.

Beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut ska, enligt äldre bestämmelser, meddelas senast sex år efter det kalenderår då den kontrollavgift enligt 22 a eller 22 b kap. som

dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt (52 kap. 8 c § SFL) Kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. SFL ska lämnas under det kalenderår som följer kalenderåret som uppgifterna avser (24 kap. 1 och 2 a §§ SFL).

Punkt 2 innebär att 27 kap. 2 § i den äldre lydelsen ska tillämpas på ärenden och beslut om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut även efter den 1 januari 2025. Den nya lydelsen tillämpas dock på ärenden och beslut om kontoavgift efter ikraftträdandet.

9.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 kap.

1 §

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen ändras med anledning av att dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut blir en *kontoavgift*. Bestämmelser om kontoavgift finns i 49 b kap tillsammans med bestämmelserna om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer.

3 kap.

17 §

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift.

Paragrafen anger vad som avses med särskilda avgifter. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift i 49 b kap. för rapporteringsskyldiga finansiella institut. Bestämmelser om kontoavgift finns i 49 b kap.

24 kap.

2 a §

Paragrafen upphävs. I paragrafen regleras att kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj närmast följande kalenderår efter det kalenderår som uppgifterna avser. Det innebär att huvudregeln i 24 kap. 1 § ska tillämpas i stället. Kontrolluppgifter enligt 22 a respektive 22 b kap. ska därför lämnas senast den 31 januari i stället för den 15 maj.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

34 kap.

3 §

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 15–22 c kap. ska senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

I paragrafen regleras en skyldighet för den som ska lämna vissa kontrolluppgifter till Skatteverket att informera den som uppgiften avser om vilka uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

Första stycket ändras på så sätt att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska informera den som kontrolluppgift lämnas för enligt 22 a och 22 b kap. senast den 31 januari i stället för den 15 maj. Informationen ska lämnas året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller. Ändringen sker mot bakgrund av att bestämmelsen i 24 kap. 2 a § slopas.

Andra stycket tas bort med anledning av ändringen i första stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

10 §

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom.

Uppgifter som avses i 8–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

I bestämmelsen regleras när informationsuppgifter ska lämnas bl.a. till den som är kontrolluppgiftsskyldig i vissa fall.

Andra stycket ändras för att omfatta även uppgifter enligt 9 a–d §§, som därmed ska lämnas senast den 15 januari året närmast efter det år uppgiften gäller. Ändringen följer av att kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. ska lämnas den 31 januari i stället för den 15 maj, vilket tidigare varit fallet.

Tredje stycket tas bort med anledning av ändringen i andra stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

44 kap.

3 §

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller kontrollavgift, och

2. föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller första stycket även ställföreträdare för den juridiska personen.

Paragrafen innehåller ett vitesförbud. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.6.

49 b kap.

1 §

Kontoavgift ska tas ut enligt 2 § av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. om det klart framgår att institutet

1. inte har lämnat föreskrivna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. inom den tid som anges i 24 kap. 1 § eller

2. inte har genomfört de granskningsprocedurer eller på annat sätt inte har inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i

a) 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

b) 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

c) 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

I paragrafen anges förutsättningarna för att ta ut kontoavgift. Kontoavgift ersätter dokumentationsavgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut.

Av paragrafen följer att kontoavgift ska tas ut enligt 2 § under två olika förutsättningar som anges i två punkter.

Enligt *punkt 1* ska kontoavgift tas ut om det klart framgår att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har lämnat i 22 a och 22 b kap. föreskriven kontrolluppgift inom den tid som anges i 24 kap. 1 §. Om felaktiga eller ofullständiga uppgifter lämnas innebär det att de uppgifter som föreskrivs i dessa kapitel inte har lämnats. Kontrolluppgift behöver bara lämnas för rapporteringspliktiga konton.

Enligt *punkt 2* ska kontoavgift tas ut om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har genomfört de granskningsprocedurer eller på annat sätt inte har inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i a) 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, b) 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL, eller c) 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. I 9 kap. 1 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261), förkortad SFF, anges att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser.

Det är inte möjligt att ta ut kontoavgift med stöd av både punkt 1 och 2 avseende ett och samma konto även om förutsättningarna enligt båda punkterna är uppfyllda, utan punkterna är alternativa till varandra. Det är alltså endast en avgift som ska tas ut enligt denna paragraf även om det finns brister både i uppgiftslämnandet och dokumentationen avseende ett och samma konto. Å andra sidan räcker det att det finns brister bara i det ena avseendet för att avgiften ska kunna tas ut. Det är Skatteverket som har bevisbördan när det gäller frågan om det finns grund för att ta ut kontoavgift. Att det klart ska framgå att den uppgiftsskyldige inte har fullgjort sin skyldighet innebär att om det är tvistigt om ett konto är rapporteringspliktigt måste Skatteverket kunna visa detta för att kontoavgift ska kunna tas ut. Skatteverket måste t.ex. kunna visa att sådana faktiska omständigheter föreligger att det är fråga om ett rapporterings-

pliktigt konto som definieras i 2 kap. 21 § IDKL eller 2 kap. 20 § IDKAL. Vidare måste Skatteverket bl.a. visa att de faktiska omständigheterna är sådana att den som påförs en kontoavgift är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

1 a §

Om det klart framgår att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut inte har fullgjort de skyldigheter som avses i 1 § 1 och 2 senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas, eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt, ska utöver avgift enligt 1 § kontoavgift enligt 2 a § tas ut.

Under samma förutsättningar ska ytterligare en kontoavgift enligt 2 a § tas ut. Detta gäller dock inte om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med den som ska lämna, inhämta eller bevara uppgifter med anledning av en utredning om en sådan kontoavgift som anges i första stycket.

I paragrafen, som är ny, anges under vilka förutsättningar kontoavgifter, utöver avgift enligt 1 §, ska tas ut.

Av paragrafens första stycke följer att utöver avgift enligt 1 §, ska kontoavgift enligt 2 a § tas ut om det klart framgår att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har lämnat föreskrivna uppgifter eller inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas till Skatteverket, eller skulle ha lämnats till Skatteverket om kontot hade varit rapporteringspliktigt. Tidpunkten kopplas här till när kontrolluppgiften ska lämnas eller skulle ha lämnats om kontot hade varit rapporteringspliktigt. Om bristen består i att det finansiella institutet inte lämnat kontrolluppgift eller inte har inhämtat, kontrollerat eller bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation med avseende på ett rapporteringspliktigt konto finns det ett datum när kontrolluppgift ska lämnas. I det fall bristen däremot består i att det finansiella institutet inte har inhämtat, kontrollerat eller bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation med avseende på ett konto som inte är rapporteringspliktigt ska dock kontrolluppgift inte lämnas. Den tidpunkt som då är utgångspunkten är det datum då kontrolluppgift skulle ha lämnats om kontot hade varit rapporteringspliktigt. I avsaknad av dokumentation kan det vara svårt att avgöra om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. I praktiken får detta dock ingen betydelse eftersom samma datum är utgångspunkten oavsett om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. För att kunna avgöra om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte och vilka uppgifter som ska anges i kontrolluppgiften måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta och kontrollera handlingar, uppgifter och annan dokumentation med avseende på kontot. Det måste alltså ha gjorts vid tidpunkten för kontrolluppgiftslämnandet. Om uppgifterna har dokumenterats i samband med detta och bevarats i den utsträckning som krävs visar sig när Skatteverket behöver få del av dokumentationen. Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut måste fullgöra båda skyldigheterna senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas för att inte riskera att bli påförd ytterligare

en kontoavgift, även om skyldigheten att bevara dokumentationen under en viss tid kvarstår även efter denna tidpunkt. När det gäller skyldigheten att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation kan bristen, till skillnad från brister i lämnandet av kontrolluppgifter, dock läkas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har genomfört dessa skyldigheter med avseende på den rapporteringspliktiga perioden innan Skatteverket begär att få del av dokumentationen om detta. Det beror på att dokumentationen om åtgärderna för kundkännedom inte automatiskt ska lämnas till Skatteverket vid en viss tidpunkt. Den ska dock finnas tillgänglig när Skatteverket vill kontrollera den. I 1 b § första stycket 2 anges att kontoavgift inte får tas ut om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet på eget initiativ har fullgjort skyldigheten efter den tidpunkt då den egentligen skulle ha fullgjorts, se vidare avsnitt 5.2.2. Att det klart ska framgå att den kontrolluppgiftsskyldige inte har fullgjort sin skyldighet innebär t.ex. att om det är tvistigt om ett konto är rapporteringspliktigt eller om det finansiella institutet är rapporteringsskyldigt måste Skatteverket kunna visa detta för att kontoavgift ska kunna tas ut. Detsamma gäller om det är tvistigt om åtgärderna för kundkännedom genomförts senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas till Skatteverket eller skulle ha lämnats om kontot hade varit rapporteringspliktigt. Beviskravet är detsamma som för att påföra skattetillägg, se även författningskommentaren till 1 §.

I *andra stycket* anges att ytterligare en kontoavgift enligt 2 a § ska tas ut under de förutsättningar som anges i första stycket. Detta gäller dock inte om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med den som ska lämna uppgifter eller inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation med anledning av en utredning om en kontoavgift som anges i första stycket. Det är alltså fråga om den totalt tredje avgiften. För brister i uppgiftslämnande eller dokumentation kan det alltså påföras tre avgifter avseende en och samma kontrolluppgift eller konto, 2 500 kronor (enligt 1 § och 2 § första stycket), 5 000 kronor (enligt 1 a § första stycket och 2 a §) och 5 000 kronor (enligt 1 a § andra stycket och 2 a §), dvs. sammanlagt 12 500 kronor. Den uppgiftsskyldige kan således undgå att påföras en avgift som anges i andra stycket fram till dess att Skatteverket har inlett en utredning om en kontoavgift som anges i första stycket och kontaktat den uppgiftsskyldige med anledning av det. En sådan utredning kan i princip inledas mycket snart efter den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas till Skatteverket eller uppgifter ska bevaras, kontrolleras eller inhämtas. En utredning kan dock också inledas först flera år efter att uppgifterna skulle ha lämnats, inhämtats eller bevarats. För att undvika kontoavgift enligt andra stycket räcker det dock inte att vissa eller felaktiga uppgifter lämnas. I stället måste samtliga föreskrivna uppgifter lämnas. Det innebär att uppgifterna ska vara fullständiga och korrekta.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

1 b §

Kontoavgift får inte tas ut om de skyldigheter som avses i 1 § 1 respektive 2 delvis fullgjorts inom de tidsfrister som gäller för de skyldigheter som anges i 1 respektive 1 a § och

1. bristerna endast är av mindre betydelse, eller
2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet på eget initiativ därefter har fullgjort skyldigheterna.

Om kontrolluppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som uppgifter enligt 22 a och 22 b kap. lämnas för, kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket 2.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när kontoavgift inte får tas ut.

I första stycket föreskrivs att kontoavgift inte får tas ut om skyldigheter delvis fullgjorts inom de tidsfrister som gäller för de skyldigheter som anges i 1 respektive 1 a §, och det finns brister som endast är av mindre betydelse (*punkt 1*) eller den kontrolluppgiftsskyldige på eget initiativ därefter har rättat kontrolluppgifterna eller fullt ut fullgjort de skyldigheter som gäller dokumentationen på det sätt som avses i 1 § 2 (*punkt 2*). Möjligheten att rätta redan lämnade uppgifter på eget initiativ och därigenom undgå avgift enligt både 1 a § första och andra styckena får antas vara utgångspunkten i de fall då uppgifter har lämnats men är oriktiga eller ofullständiga. Det kan emellertid finnas fall då en rättelse inte längre kan anses göras på eget initiativ, men den görs innan Skatteverket tagit kontakt med den som ska lämna uppgifter med anledning av en utredning om en kontoavgift enligt 1 a § första stycket. Under sådana förhållanden kan en rättelse innebära att avgifter enligt 1 a § första stycket och 1 §, men inte enligt 1 a § andra stycket, kan tas ut. Paragrafen är endast tillämplig om båda skyldigheterna som avses i 1 § 1 respektive 1 § 2 delvis har fullgjorts inom de tidsfrister som gäller. Om någon av skyldigheterna inte har fullgjorts alls kan paragrafen alltså inte tillämpas. Således kan den inte tillämpas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet delvis har dokumenterat kontona på föreskrivet sätt men inte lämnat kontrolluppgift alls om ett konto som kontrolluppgift ska lämnas för (dvs. ett rapporteringspliktigt konto). På motsvarande sätt kan paragrafen inte tillämpas om kontrolluppgift lämnats men ingen dokumentation överhuvudtaget har inhämtats, kontrollerats eller bevarats inom de tidsfrister som gäller.

Med brister av mindre betydelse avses brister som har liten eller ingen betydelse för Skatteverkets möjlighet att använda uppgifterna till grund för beskattningen inom Sverige och utbytet av upplysningar med andra stater samt kontrollera kontrolluppgiftsskyldigheten. Även ifall när det är uppenbart att en uppgift är felaktig eller saknas eller dokumentationen inte inhämtats, kontrollerats eller bevarats på ett korrekt sätt kan bristen ofta anses vara av mindre betydelse, förutsatt att det rör sig om enstaka brister. I dessa fall finns det ingen risk att Skatteverket missleds, och det kan ofta räcka med en fråga till den uppgiftsskyldige för att Skatteverket ska få in korrekta uppgifter eller uppgifterna ska inhämtas, kontrolleras eller bevaras.

Uttrycket ”på eget initiativ” i punkt 2 har samma betydelse som i 49 kap. 10 § första stycket 2. För att en uppgiftsskyldig ska anses ha rättat en felaktig uppgift, lämnat en kompletterande uppgift eller inhämtat eller bevarat föreskrivna uppgifter på eget initiativ krävs att rättelsen eller kompletteringen görs självmant. Om rättelse eller komplettering sker efter det att den uppgiftsskyldige har anledning att tro att Skatteverket har

uppmärksammat bristen ska kontoavgift således tas ut. En rättelse eller komplettering anses inte ske på eget initiativ om t.ex. Skatteverket dessförinnan har ställt en fråga till den uppgiftsskyldige som har samband med den felaktiga eller ofullständiga uppgiften. En kontrolluppgift avser en viss rapporteringspliktig period. Om den rättas måste uppgifterna som då lämnas naturligtvis avse den rapporteringspliktiga period som kontrolluppgiften avser. På samma sätt måste en rättelse av uppgifter, handlingar och dokumentation som ska inhämta, kontrolleras och bevaras göras utifrån de omständigheter som rådde under den aktuella rapporteringspliktiga perioden. Bestämmelser om befrielse från bl.a. kontoavgift finns i 51 kap., se vidare avsnitt 5.2.3.

I *andra stycket* anges att om kontrolluppgifter som lämnats är så bristfälliga att de uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som uppgifter enligt 22 a och 22 b kap. lämnas för, kan de inte rättas med sådan verkan som avses i första stycket 2. Så är till exempel fallet om en kontrolluppgift för ett rapporteringspliktigt konto lämnas in till Skatteverket utan eller med mycket ofullständiga uppgifter ifyllda. Detsamma gäller om uppgifterna är uppenbart oriktiga. Detta innebär alltså ett undantag från bestämmelsen i första stycket 2 om att kontoavgift under vissa förutsättningar inte ska tas ut om kontrolluppgift rättas på det rapporteringsskyldiga finansiella institutets eget initiativ. Undantaget gäller endast i fråga om brister i kontrolluppgift och inte i fråga om brister att inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation. De sistnämnda bristerna kan således rättas på eget initiativ med sådan verkan som anges i första stycket 1 även om bristerna är sådana att dokumentationen uppenbart inte kan läggas till grund för de syften som den finns för. Syftet med dokumentationen är att det ska kunna kontrolleras om det föreligger kontrolluppgiftsskyldighet eller inte och för att kunna kontrollera att uppgifterna i en kontrolluppgift är korrekta.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

2 §

Kontoavgiften är 2 500 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avses i 1 § 1 eller för varje finansiellt konto med avseende på vilket skyldigheterna som avses i 1 § 2 inte har uppfyllts.

Endast en kontoavgift enligt 1 § kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontoavgiftens storlek.

Av *första stycket* framgår storleken av den kontoavgift som tas ut när föreskrivna uppgifter inte lämnats, kontrollerats, bevarats eller inhämtats i rätt tid. Avgiften uppgår till 2 500 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avses i 1 § 1 eller för varje konto med avseende på vilket skyldigheterna som avses i 1 § 2 inte uppfyllts. Begreppet rapporteringspliktigt konto har samma innebörd som i 2 kap. 21 § IDKL och 2 kap. 20 § IDKAL. Bestämmelser om befrielse från bl.a. kontoavgifter finns i 51 kap.

Av *andra stycket* framgår att endast en kontoavgift enligt 1 § kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto. Om det t.ex. finns brister i både lämnandet av kontrolluppgift och i kontrollen av dokumentation kan alltså endast en avgift tas ut.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

2 a §

Kontoavgiften enligt 1 a § första stycket respektive andra stycket är 5 000 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avses i 1 § 1 eller för varje finansiellt konto med avseende på vilken av skyldigheterna som avses i 1 § 2 inte uppfyllts.

Endast en kontoavgift enligt 1 a § första stycket respektive andra stycket kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om storleken av de kontoavgifter som ska tas ut enligt 1 a §.

Av *första stycket* framgår att dessa kontoavgifter ska tas ut av en kontrolluppgiftsskyldig om föreskrivna uppgifter om ett konto inte har lämnats eller inhämtats, kontrollerats och bevarats senast den 31 mars det kalenderår kontrolluppgiften ska lämnas. Den andra kontoavgiften enligt 1 a § tas ut under samma förutsättningar, men inte om föreskrivna uppgifter har lämnats, inhämtats, kontrollerats och bevarats innan Skatteverket tagit kontakt med den som ska lämna, inhämta, kontrollera och bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation med anledning av en utredning om en andra kontoavgift. De två avgifterna enligt 1 a § beräknas på samma sätt och uppgår till samma belopp. Avgifterna uppgår till 5 000 kronor för varje kontrolluppgift där föreskrivna uppgifter inte lämnats på det sätt som avse i 1 § 1 eller för varje konto med avseende på vilket skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som avses i 1 § 2 inte uppfyllts. Bestämmelser om befrielse från bl.a. kontoavgift finns i 51 kap., se vidare avsnitt 5.2.3.

I *andra stycket* anges att endast en kontoavgift enligt 1 a § första stycket respektive andra stycket kan tas ut med avseende på samma rapporteringspliktiga period och konto. Om det t.ex. finns brister i både lämnandet av kontrolluppgift och i kontrollen av dokumentation kan alltså endast en avgift enligt 1 a § första stycket och en avgift enligt 1 a § andra stycket tas ut. Att endast en avgift per rapporteringspliktigt konto och rapporteringspliktig period kan tas ut gäller även om ett och samma konto är rapporteringspliktigt enligt både IDKL och IDKAL och kontrolluppgift därför ska lämnas enligt såväl 22 a som 22 b kap.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.2.

51 kap.

2 §

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en *kontoavgift* med fullt belopp ska Skatteverket även beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis har lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte har följts.

I paragrafen regleras när det under vissa särskilda förhållanden kan vara oskäligt att ta ut en kontoavgift med fullt belopp. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella

institut i 49 b kap. I IDKL respektive IDKAL hänvisas rapporteringskyldiga finansiella institut i flera fall till dokumentation som inhämtats med stöd av penningtvättslagen. I de fall då instituten grundar sina bedömningar enligt IDKL och IDKAL på uppgifter i dokumentation som inhämtats enligt penningtvättslagen är den dokumentationen underlag för tillämpning av båda dessa regelverk. Bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3–4 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Om ett ingripande har gjorts helt eller delvis till följd av brister i dokumentationen och samma brister helt eller delvis utgör grund för dokumentationsavgift kan detta medföra att det är oskäligt att ta ut även dokumentationsavgift med fullt belopp. Bestämmelser om ingripande på grund av att bestämmelserna om dokumentation i penningtvättslagen inte har följts finns bl.a. i 7 kap. 10 § penningtvättslagen och i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Eftersom kontoavgiften är en särskild avgift kan det även bli aktuellt att tillämpa bestämmelserna i 1 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.3.

52 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om beslut om

- förseningsavgift (2 §),
- beslut om skattetillägg (3–8 a §§),
- beslut om återkallelseavgift (8 b §),
- beslut om *kontoavgift och* dokumentationsavgift (8 c §),
- beslut om rapporteringsavgift (8 d §),
- beslut om beslut om plattformavgift (8 e §),
- beslut om rapportavgift (8 f §),
- beslut om kontrollavgift (9 §),
- att särskild avgift inte får beslutas för en person som har avlidit (10 §), och
- att särskild avgift tillfaller staten (11 §).

I paragrafen anges kapitlets innehåll. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Ändringen innebär att en paragraf, 8 c §, ändras till att gälla både dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer och kontoavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

8 c §

Ett beslut om *kontoavgift* enligt 49 b kap. 1 *eller 1 a §* ska meddelas inom sex år efter det kalenderår då den kontrollavgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Ett beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. 3 § ska meddelas inom fyra år från utgången av det kalenderår då dokumentationsskyldigheten skulle ha fullgjorts.

I paragrafen regleras när beslut om dokumentationsavgift för betaltjänstleverantörer och kontoavgift senast ska meddelas. Paragrafen ändras

med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift i 49 b kap för rapporteringsskyldiga finansiella institut.

I paragrafen *första stycke* anges att ett beslut om kontoavgift ska meddelas inom sex år efter utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a och 22 b kap. skulle ha fullgjorts. Det innebär att samtliga beslut om kontoavgift med avseende på en och samma rapporteringsskyldiga finansiella institut måste ha beslutats inom sex år efter det kalenderår då uppgiftsskyldigheten avseende det rapporteringsskyldiga kontot skulle ha fullgjorts. Detta gäller både för rapporteringsskyldiga finansiella institut som skulle ha lämnat kontrolluppgift vid en viss tidpunkt och för finansiella institut som inte är uppgiftsskyldiga men som skulle ha genomfört granskningsprocedurer eller på annat sätt inhämtat, kontrollerat och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation för att avgöra att någon kontrolluppgiftsskyldighet inte fanns vid samma tidpunkt. Bestämmelser om kontoavgift finns i 49 b kap.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

59 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om beslut om

- ansvar när skatteavdrag inte har gjorts med rätt belopp (2–6 §§),
- ansvar när anmälan om F-skatt inte har gjorts (7–9 §§),
- betalningsmottagarens ansvar för arbetsgivaravgifter (10 §),
- ansvar för delägare i ett svenskt handelsbolag (11 §),
- företrädaransvar (12–21 §§),
- ansvar för redare (22 §),
- ansvar för beskattningsbara personer i en mervärdesskattegrupp (23 §),
- ansvar för den som har avyttrat ett skalbolag (24 §),
- ansvar för kontoavgift (25–25 b §§), och
- indrivning och preskription (26 och 27 §§).

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen kompletteras med anledning av att det blir möjligt att fatta beslut om ansvar för kontoavgift enligt 49 b kap. för juridiska konstruktioner som inte är juridiska personer.

25 §

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som är en annan juridisk konstruktion än en juridisk person inte har fullgjort skyldigheten att betala kontoavgift, får Skatteverket besluta om ansvar för

1. *en förvaltare för ett finansiellt institut som är en trust, eller*
2. *den som har en motsvarande ställning i ett finansiellt institut som är en annan juridisk konstruktion än en trust.*

Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkt vid vilken finansavgiften skulle ha betalats.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om ansvar för enheter som inte är juridiska personer och som inte fullgjort skyldigheten att betala kontoavgift. Begreppet rapporteringsskyldigt finansiellt institut definieras i 2 kap. 19 § IDKL respektive 21–21 b §§ IDKAL. Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan inte vara en fysisk person.

Av *första stycket* framgår att Skatteverket får fatta beslut om solidariskt ansvar avseende ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som är en annan juridisk konstruktion än en juridisk person och det institutet inte har fullgjort skyldigheten att betala kontoavgift. Skatteverket får i dessa situationer besluta om ansvar för 1) förvaltare för ett finansiellt institut som är en trust eller 2) den som har en ställning i ett finansiellt institut (som är en annan juridisk konstruktion än en trust) som motsvarar en förvaltares ställning i en trust.

I *andra stycket* regleras till vilken tidpunkt det solidariska ansvaret är knutet. Den relevanta ansvarstidpunkten är tidpunkten vid vilken kontoavgiften skulle ha betalats. Eftersom särskilda avgifter inte har en ursprunglig förfallodag innebär detta att Skatteverket kan besluta om ansvar för de förvaltare och de som har motsvarande ställning hos det finansiella institutet vid den förfallodag som infaller närmast efter 30 dagar har gått från den dag beslut om kontoavgift fattades, se 62 kap. 8 och 9 §§. Detta innebär, eftersom beslut om kontoavgift enligt 66 kap. 24 d § kan fattas sex år från utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a och 22 b kap. skulle ha fullgjorts, att ansvarsbeslutet kan komma att riktas mot en annan förvaltare eller motsvarande än den som tidigare företrätt enheten.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.5.

25 a §

Ett beslut om ansvar får inte fattas om statens fordran mot enheten har preskriberats.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om när beslut om ansvar för enheter som inte är juridiska personer och som inte fullgjort skyldigheten att betala kontoavgift kan fattas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.5.

25 b §

Om det finns särskilda skäl får förvaltaren eller den som har motsvarande ställning helt eller delvis befrias från skyldigheten att betala kontoavgiften.

I paragrafen, som är ny, regleras under vilka förhållande hel eller delvis befrielse från ansvar för kontoavgift kan beviljas.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.5.

62 kap.

8 §

Slutlig skatt beräknad enligt 56 kap. 9 § och skatt beräknad enligt 56 a kap. 5 eller 6 § ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om slutlig skatt eller beslut om tilläggsskatt fattades.

Följande skatter och avgifter ska vara betalda senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades:

1. annan skatt än F-skatt och särskild A-skatt samt avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol,

2. förseningsavgift och skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift, *kontoavgift*,

dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, rapportavgift plattformavgift eller kontrollavgift,

3. särskild inkomstskatt som har beslutats enligt 54 kap. 2 §, samt

4. skatt och avgift som ska betalas enligt ett beslut om ansvar enligt 59 kap.

Slutlig skatt, tilläggsskatt enligt huvudregeln eller kompletteringsregeln för tilläggsskatt och nationell tilläggsskatt enligt andra stycket 1 samt förseningsavgift och skattetillägg enligt andra stycket 2 behöver dock inte betalas före den förfallodag som anges i första stycket.

Mervärdesskatt enligt andra stycket 1 samt skattetillägg enligt andra stycket 2 som har beslutats med anledning av beslut om mervärdesskatt behöver inte betalas före den förfallodag som anges i 3 §.

I paragrafen finns bestämmelser om vilka förfallodagar som gäller för skatter och avgifter. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Beroende på vilken månad det gäller finns det två eller tre datum i varje kalendermånad som är förfallodagar. Vilka dessa är i respektive kalendermånad framgår av 62 kap. 9 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

63 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- ansökan om anstånd (1 §)
- deklarationsanstånd (3 §),
- ändringsanstånd (4 §),
- anstånd för att undvika betydande skada (5 §),
- anståndstid i fall som avses i 4 och 5 §§ (6 §),
- anstånd med att betala skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- säkerhet (8–10 §§),
- anstånd vid avyttring av tillgångar (11 §),
- anstånd när punktskatt ska betalas för helt varulager (12 §),
- anstånd vid totalförsvarstjänstgöring (13 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med uttagsbeskattning (14 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med återföring av investeraravdrag (14 a–14 c §§),
- anstånd med betalning av skatt i samband med avdrag och fiktiv avräkning av utländsk skatt (14 d §),
- anstånd på grund av synnerliga skäl (15 §),
- anståndsbeloppet (16–21 a §§),
- ändrade förhållanden (22–22 c §§), och
- anstånd som är till fördel för det allmänna (23 §).

Innehållsförteckningen i paragrafen ändras till att inkludera bestämmelser om anstånd med att betala kontoavgift. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

7 §

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift och kontrollavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat

1. beslutet om skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller kontrollavgift, eller

2. beslutet i den fråga som har föranlett skattetillägget eller återkallelseavgiften eller rapportavgiften.

Anstånd vid omprövning får dock inte beviljas om anstånd tidigare har beviljats enligt första stycket med betalningen i avvaktan på en omprövning av samma fråga.

Anståndet ska gälla fram till dess att Skatteverket eller förvaltningsrätten har meddelat sitt beslut eller längst tre månader efter dagen för beslutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om anstånd. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att bestämmelserna om automatiskt anstånd i samband med begäran om omprövning eller överklagande även gäller kontoavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

8 §

Om det i de fall som avses i 4, 5, 14 eller 14 d § kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas bara om säkerhet ställs för skattens eller avgiftens betalning.

Första stycket gäller inte om

1. anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt,
2. det kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att behöva betalas,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller kontrollavgift,
4. det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, eller
5. det annars finns särskilda skäl.

Paragrafen innehåller bestämmelser om säkerhet som villkor för anstånd. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Bestämmelsen i *andra stycket*, som reglerar när sådan säkerhet inte får krävas, utvidgas till att gälla även kontoavgift

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

66 kap.

5 §

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, *kontoavgift*, dokumentationsavgift, rapporteringsavgift, plattformavgift, rapportavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

1. den som beslutet gäller har begärt omprövning eller överklagat och inte är ense med Skatteverket om utgången,
 2. de omständigheter och bevis som åberopas inte redan har prövats vid en sådan omprövning,
 3. frågan ska prövas i sak, och
 4. prövningen inte är enkel.
- Första stycket gäller inte den första omprövningen av ett beslut enligt 53 kap. 2, 3 eller 4 §.

I paragrafen finns bestämmelser om omprövning av särskilt kvalificerade beslutsfattare. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

7 §

En begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Begäran ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,
5. föreläggande,
6. revision, tillsyn över kassaregister eller kontrollbesök,
7. tvångsåtgärder,
8. återkallelseavgift,
9. *kontoavgift* eller dokumentationsavgift,
10. rapporteringsavgift,
11. plattformavgift,
12. kontrollavgift,
13. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
14. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
15. verkställighet, eller
16. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

I paragrafen finns bestämmelser om när en begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Genom den ändring som görs i *andra stycket* anges att en begäran om omprövning ska ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser kontoavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

24 d §

Ett beslut om omprövning av kontoavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a och 22 b kap. skulle ha fullgjorts.

I paragrafen, som är ny, bestämmelser om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller.

I paragrafen anges att ett beslut om omprövning av kontoavgift till nackdel för den som beslutet gäller ska meddelats inom sex år från utgången av det kalenderår då kontrolluppgiftsskyldigheten enligt 22 a och 22 b kap. skulle ha fullgjorts. Detta gäller både för rapporteringsskyldiga finansiella institut som skulle ha lämnat kontrolluppgift vid en viss tidpunkt och för finansiella institut som inte har rapporteringspliktiga konton men som skulle ha inhämtat, kontrollerat och bevarat dokumentation som underlag för att någon kontrolluppgiftsskyldighet inte fanns vid samma tidpunkt. Omprövning till nackdel av ett beslut om kontoavgift kan bli aktuellt t.ex. om det visar sig att den kontrolluppgiftsskyldige inte bevarat sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser enligt 9 kap. 1 § SFF.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

67 kap.

12 §

Ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Överklagandet ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,
5. deklarationsombud,
6. tvångsåtgärder,
7. återkallelseavgift,
8. *kontoavgift* eller dokumentationsavgift,
9. rapporteringsavgift,
10. plattformavgift,
11. kontrollavgift,
12. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
13. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
14. verkställighet, eller
15. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

I paragrafen finns bestämmelser om när ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket. Paragrafen ändras med anledning av att bestämmelser om en ny kontoavgift ersätter bestämmelserna om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut i 49 b kap.

Genom det tillägg som görs i *andra stycket* ska även ett överklagande av ett beslut om kontoavgift ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025. Lagen tillämpas första gången på kontoavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation i fråga om finansiella konton eller att lämna kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap., i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att samla in, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation, i fråga om uppgifter som avser kalenderår före 2025.

3. Den upphävda paragrafen, 24 kap. 2 a §, samt 34 kap. 3 och 10 §§ i de tidigare lydelseerna, gäller fortfarande för uppgifter om dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som avser kalenderåret 2024.

De ändringar som görs avser två huvudsakliga områden. Det ena är att det införs en ny kontoavgift som har ett vidare tillämpningsområde än den nuvarande dokumentationsavgiften. Kontoavgifter ersätter därför dokumentationsavgiften. Båda dessa avgifter ska tas ut av rapporteringsskyldiga finansiella institut enligt IDKL och IDKAL om de inte uppfyller sina skyldigheter enligt nämnda lagar och denna lag. Det andra området gäller att tidpunkten för att lämna kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. ändras från den 15 maj till den 31 januari kalenderåret efter det kalenderår som uppgifterna avser.

Enligt *punkt 1* träder lagen i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på kontoavgift som tas ut med anledning av brister i skyldigheterna att inhämta, kontrollera och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation i fråga om finansiella konton eller att lämna kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap., i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025.

Kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. som avser kalenderåret 2024 ska lämnas senast den 15 maj 2025. Kontrolluppgifter som avser kalenderåret 2025 ska lämnas den 31 januari 2026. Det finns ingen angiven tidpunkt för när ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha inhämtat, kontrollerat och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som krävs enligt IDKL, IDKAL, 39 kap. 3 § och 9 kap. 1 § SFF.

Det är först om det finns brister i dessa skyldigheter eller skyldigheten att lämna kontrolluppgift i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2025 som den nya kontoavgiften kan tas ut. Det betyder att kontoavgift för att korrekt kontrolluppgift inte lämnats inom föreskriven tid kan tas ut först med avseende på de kontrolluppgifter som ska lämnas senast den 31 januari 2026. På motsvarande sätt kan kontoavgift tas ut för andra brister i de nämnda skyldigheterna först om bristerna avser uppgifter som kan påverka om kontrolluppgift ska lämnas eller vad en kontrolluppgift ska innehålla som ska lämnas senast den 31 januari 2026.

Om bristerna gäller uppgifter som avser tidigare kalenderår, t.ex. sådana som har betydelse för om kontrolluppgift ska lämnas eller vad den ska innehålla vid kontrolluppgiftslämnandet under 2025 så är det fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2024.

Av *punkt 2* följer att äldre föreskrifter fortfarande gäller i sådana situationer. Det innebär att det då är de tidigare bestämmelserna om

dokumentationsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som ska tillämpas. Det kommer alltså att finnas en övergångsperiod där antingen en dokumentationsavgift eller en kontoavgift ska tas ut, beroende på vilket kalenderår som uppgifterna avser. Vid brister i fråga om uppgifter som avser mer än ett kalenderår kan dock naturligtvis både kontoavgift och dokumentationsavgift tas ut av samma rapporteringsskyldiga finansiella institut, men inte avseende samma kalenderår.

Punkt 3 tar sikte på den ändrade tidpunkten för att lämna kontrolluppgift enligt 22 a och 22 b kap. och anger att tidpunkten för kontrolluppgifter som ska lämnas 2025 (och alltså avser kalenderåret 2024) alltså är den 15 maj. Det är därför först vid kontrolluppgiftslämnandet under 2026 som tidpunkten för lämnande är den 31 januari i stället för den 15 maj.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2 och 7.3.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

4 kap.

3 §

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 2 § första stycket och inga andra omständigheter som anges där framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet tillämpa den granskning som anges i 6 § avseende kontot eller inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det efter granskningen enligt 6 § inte framkommit någon sådan omständighet som anges i 2 § första stycket 1-5 och det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet kontaktar kontohavaren lyckas inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

Bestämmelsen handlar om när ett befintligt lågvärdekonto blir ett odokumenterat konto.

Bestämmelsen rättas på så sätt att hänvisningen till 2 § första stycket 1-6 ändras till 2 § första stycket 1-5. Punkt 6 i 2 § första stycket avser just den situationen att en c/o eller poste restante-adress är den enda adressen som finns registrerad. Om hänvisningen i 3 § inkluderar 2 § första stycket 6 skapas en rundgång i tillämpningen eftersom en omständighet enligt 2 § första stycket 6 måste ha framkommit för att 3 § ska vara tillämplig.

11 §

Om en c/o- eller poste restante-adress till kontohavaren framkommer vid granskningen enligt 5-8 §§ och inga andra omständigheter som anges i 2 § första stycket 1-5 framkommer vid granskningen, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller styrkande dokumentation som fastställer hans eller hennes skatterättsliga hemvist. Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inom 90 dagar från det att institutet

kontakta kontohavaren kunnat inhämta ett sådant intygande eller sådan annan dokumentation, ska kontot anses vara ett odokumenterat konto.

Bestämmelsen rättas på så sätt att hänvisningen till 2 § första stycket 1–6 ändras till 2 § första stycket 1–5. Punkt 6 i 2 § första stycket avser just den situationen att en c/o eller poste restante-adress är den enda adressen som finns registrerad. Om hänvisningen i 11 § inkluderar 2 § första stycket 6 skapas en rundgång i tillämpningen eftersom en omständighet enligt 2 § första stycket 6 måste ha framkommit för att 11 § ska vara tillämplig.

8 kap.

11 §

Omsett vad som i övrigt föreskrivs i denna lag ska ett finansiellt konto anses vara ett rapporteringspliktigt konto och ett finansiellt institut anses vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, om

1. ett finansiellt institut *eller en annan enhet eller person* vidtar åtgärder som ingår i ett förfarande som medför att ett konto inte är ett rapporteringspliktigt konto enligt 2 kap. 20 § eller att ett finansiellt institut inte är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 § och detta med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet, och

2. det skulle strida mot syftet med denna lag om kontot inte är ett rapporteringspliktigt konto eller det finansiella institutet inte är ett *rapporterings-skyldigt* finansiellt institut.

Paragrafen innehåller en bestämmelse som förhindrar kringgående av vad som ska anses vara ett rapporteringspliktigt konto och ett finansiellt institut.

I paragrafen föreskrivs att ett finansiellt konto, utan hinder av vad som i övrigt föreskrivs i denna lag, ska anses vara ett rapporteringspliktigt konto och att ett finansiellt institut, utan hinder av vad som i övrigt föreskrivs i denna lag, ska anses vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut.

Bestämmelsen i *första stycket* ändras på så sätt att bestämmelsen även gäller om en annan person än ett finansiellt institut och att personen eller enheten även kan ha hemvist i Sverige.

Ändringen i *andra stycket* är endast redaktionell.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. *Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.*

2. *Lagen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2025.*

Lagen träder i kraft den 1 januari 2025. I den nya lydelsen av 8 kap. 11 § förändras förutsättningarna för vilka finansiella institut och konton som kan anses vara rapporteringspliktiga. Detta genom att bestämmelsen som ska förhindra kringgående utvidgas till fall där det även kan vara andra personer som vidtar de åtgärder som gör bestämmelsen tillämplig.

Att lagen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2025 innebär att den nya lydelsen kan påverka vilka kontrolluppgifter som ska lämnas senast den 31 januari 2026 och för senare kalenderår.